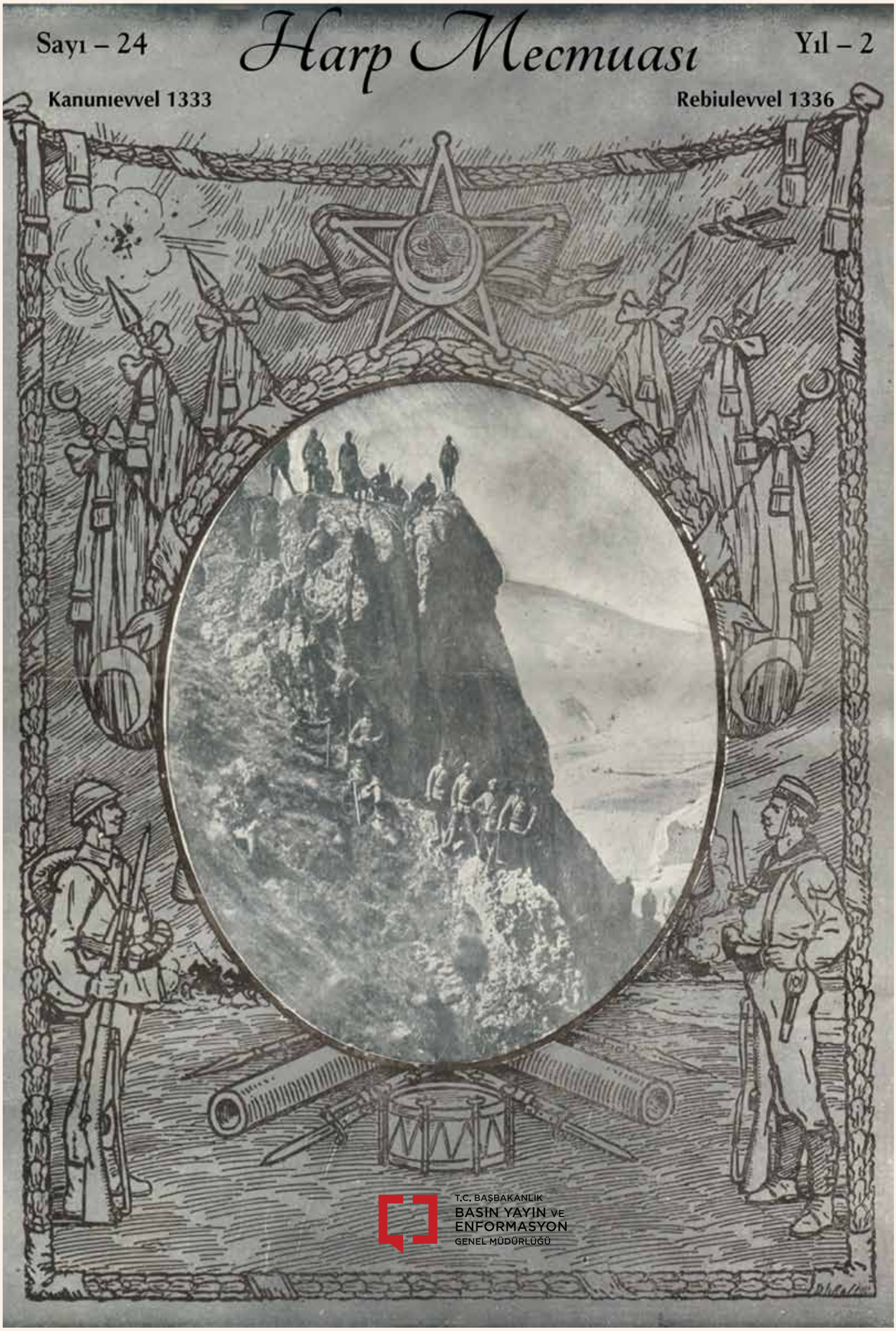
Sayı – 24

Harp Mecmuası

Yıl – 2

Kanunievvel 1333

Rebiulevvel 1336

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE
ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Harp Mecmuası

Kanunievvel, 1333

Rebiulevvel1336)

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE
ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Muhterem Kar'ilere:

Mecmuamız bu 24'üncü sayısıyla birinci cildini ikmal etmiş oluyor. Gerçi bir yıllık yirmi dört nüsha itibar edildiğine göre tarih-i intişarından itibaren birinci yıl hitamında cild-i evvelin dahi itmamı icab idiyor ise de mecmuamızın mucib-i şükran olan rağbet-i umumiyeye birdenbire mazhariyetinden naşi aded-i tab'ının on beş binden yirmi otuz bine tezyid ve iblağına mecburiyet elvermeğle beraber nefaset-i tab' ve mükemmeliyet-i mündericat ve elvah ve tasaviri hüsn-i temsil ve intihab gibi nukat-ı esasiyenin muhafazasını da elden bırakmayarak gördüğü rağbet nisbetinde her defa-i intişarında bir hatve-i terakki ve tekamül atmağı kendisine bir vazife-i şükran bilmesiyle bidayet-i intişardan hâle doğru mütezayid bir gallâ ve nedret kesb eden mevad-ı ibtidaiyye ve malzeme-i tab'iyyeye rağmen mecmuamızın başlıca kağıdını en mükemmel (papya kuşe) cinsine tahvil ve sonra aynı cinsden kalın, dört sahifelik musavver bir kap ile de tezyin ve min haysi'l-mecmu' bir nüshayı yirmi sahifeye iblağ eylediğini tahdisen zikr edebilirse - içinde yaşadığımız şu harb senelerinde bilhassa musavver bir risale-i mevkute için ne azim müşkilat iktiham edilmiş olacağı ayanen görüleceği cihetle - yirmi dört nüshasını yani birinci cildini ikinci sal-i hayatında ikmal ve itmam edişinde mecmuamız ma'zur ve ma'fuvv tutulmaya kendisini layık zann eder.

Abonelerimize: [Yeni şerait-i muamele ve iştirak kabın 3'üncü sahifesinde]

İşbu nüsha-i münteşire ile evvelce ilk sayıdan itibaren bir senelik abone kayd olunan abonmanlar hitam bulmuşdur. 25'inci sayıdan bidâ' ile 48'inci sayıya kadar bir senelik veya altı aylık abone bedeli peşinen ve yeni şeraitimize tevfikan gönderilmedikce abone kayd ve irsalata mübaşeret olunmaz.

Mukaddema müte'addid nüshalarımızla ilan olunduğu üzre on beş kuruş bedel-i iştirakle birinciden yirmi dördüncü sayıya kadar abone kayd edilmiş zevatdan şimdiye kadar (yedi kuruş) abone fark fiyatını göndermemiş olanların 16'ncı sayıdan sonra kaydları artık kapadılmış ve hesabları takas edilmişdir. Badema işbu yedi kuruş fark ahz ve kabul olunmaz.

Antagol

Bakteriyolog Doktor Osman
Şerefeddin Bey'in tertibi

Yüzlerce hasta tarafından tecrübe edilmiş en kat'î uyuz ilacıdır. Tarifnamesi beraberdir. Yeni postahane caddesinde Allahverdi Eczahanesi'nde ve başlıca eczahanelerde elli kuruş fiyatla satılır.

Osman Zeki

Türkiye'nin büyük terzi mağazası

1253 tarih-i tesisi

Beyoğlu cadde-i kebir numro: 378-380

Telefon mağaza 790; hanımlar için salon: 240

محترم قارئلره :

مجموعه‌مز بو ٢٤ نجی صایسیله برنجی جلدینی اکمال ایتمش اولیور . کرچه بر ییلق یکرمی درت نسخه اعتبار ایدلدیکنه کوره تاریخ انتشاردن اعتباراً برنجی ییل ختامنده جلد اولمق دخی اتمامی ایجاب ایدییورایدیسه‌ده مجموعه‌مزك موجب شکران اولان رغبت عمومیه‌یه بردن بره مظهریتدن ناشی عدد طبعنك اون بش بیکدن یکرمی اوتوز بیکه تزییدی وابلاغنه مجبوریت اولدیمکله برابر نفاست طبع ومکملیت مندرجات والواح وتصاویری حسن تمثیل وانتخاب کبی نقاط اساسیه‌نك محافظه‌سی‌ده الدن براقیه‌رق کوردیکی رغبت نسبتنده هر دفعهٔ انتشارنده بر خطوهٔ ترقی وتکامل آتمغی کندیسنه بر وظیفهٔ شکران بیلمسیله بدایت انتشاردن حالهٔ طوغریدن متزاید بر غلا وندرت کسب ایدن مواد ابتدائیه ومالزمهٔ طبعیه‌یه رغماً مجموعه‌مزك باشلوجه کاغدینی اك مکمل (پاپیه قوشه) جنسنه تحویل وسوکرا عینی جنسدن درین ، درت صحیفه‌لك مصور بر قاپ ایله‌ده تزین ومن حیث‌المجموع بر نسخه‌ی یکرمی صحیفه‌یه ابلاغ ایلدیکی تحدیثاً ذکر ایدییلیرسه ـ اینشاءالله بشارینجی حرب سنه‌لرنده بالخاصه مصور بر رسالهٔ موقوته ایچون نه عظیم مشکلات اقتحام ایدلش اولدیغی عیاناً کورلهجکی جهتله ـ یکرمی درت نسخه‌سی یعنی برنجی جلدینی ایکنجی سال حیاتنده اکمال واتمام ایدیشنده مجموعه‌مز معذور ومعفو طوتلمه کندیسنی لایق ظن ایدر .

آبونه‌لریمزه : [یکی شرائط معامله واشتراك قابلك ٣ نجی صحیفه‌سنده]

اشبو نسخهٔ منتشره ایله اولجه ایلك صایدن اعتباراً بر سنه‌لك آبونه قید اولنان آبونمانلر ختام بولمشدر . ٢٥ نجی صایدن بدأ ایله ٤٨ نجی صایی‌یه قدر بر سنه‌لك ویا آلتی آیلق آبونه بدلی پشیناً ویکی شرائط‌مزه توفیقاً کوندریلدکجه آبونه قید وارسالاته مباشرت اولنماز .

مقدما متعدد نسخه‌لریمزله اعلان اولندیغی اوزره اون بش غروش بدل اشتراکله برنجیدن یکرمی دردنجی صایی‌یه قدر آبونه قید ایدلش ذواتدن شمدی‌یه قدر (یدی غروش) آبونه فرق فیاتی کوندرمه‌مش اولدقرك ١٦ نجی صایدن صوکرا قیدلری ارتق قبادلش وحسابلری تقاص ایدلمشدر . بعدما اشبو یدی غروش فرق اخذ وقبول اولنماز .

عثمان ذکی

ترکیه‌نك اك بیوك ترزی مغازه‌سی

١٢٥٣ تاریخ تاسیسی

بك اوغلی جادهٔ کبیر نومرو : ٣٧٨ — ٣٨٠

تلفون مغازه ٧٩٠ ؛ خانملر ایچون صالون : ٢٤٠

آنتاغول

بافتریولوغ دوقتور عثمان شرف الدین بکك ترتیبی

یوزلرجه خسته طرفندن تجربه ایدلش اك قطعی اوبوز علاجیدر . تعریفنامه‌سی برابردر . یکی پوسته‌خانه جاده‌سنده الله وردی اجزاخانه‌سنده وباشلیجه اجزاخانه‌لرده الی غروش فیاتله صاتیلور .

Sayı – 24

Harp Mecmuası

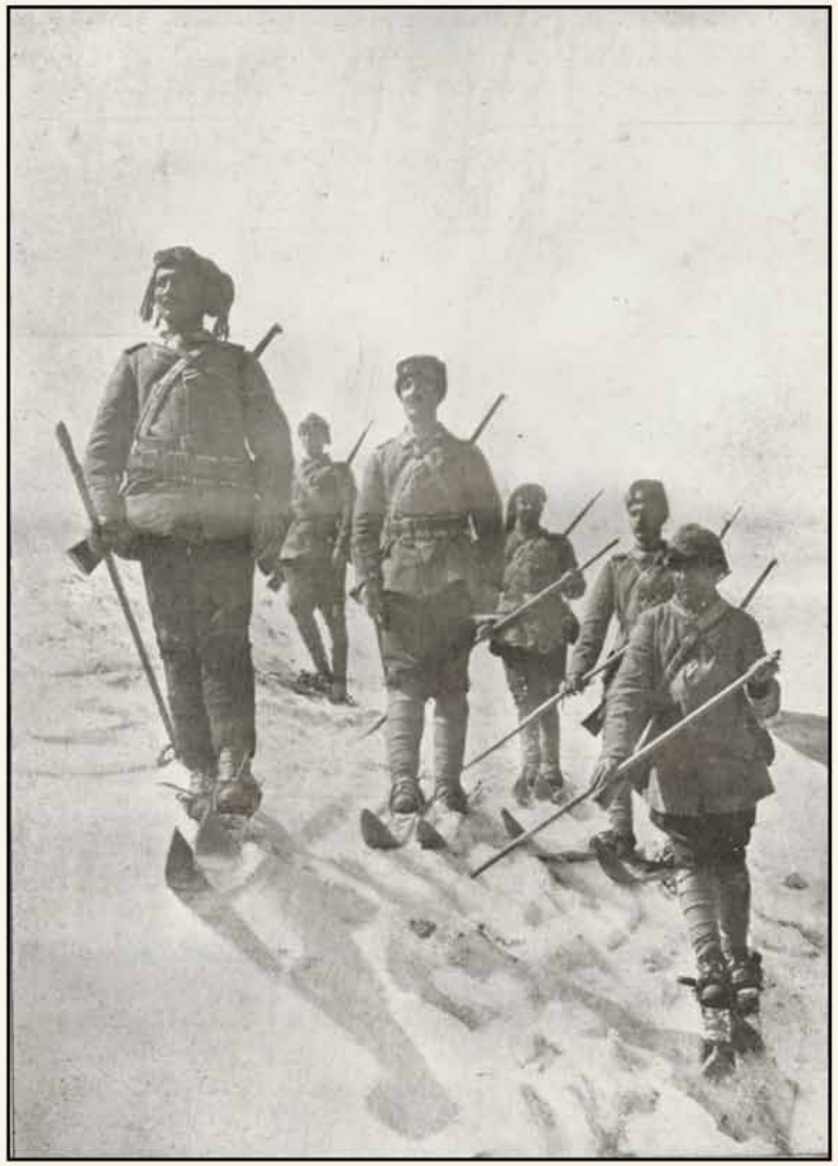
Yıl – 2

Fiyatı: 3 kuruş

Kanunıevvel 1333

On beş günde bir çıkar asker ve
muharebeden bahs eder risale-i musavvere

Rebiulevvel 1336

Kafkas cephesinde kazaklı bölük efradımız: Tehlikeli kar denizinde yüzerlerken

يل – ٢

حرب مجموعه‌سی

صايى – ٢٤

فيناني : ٣ غروش

ربيع‌الاول ١٣٣٦

اوچ بسه كونده بر جيقار عسكر و محاربه‌دن بحث ايدن رساله مصوره

قانون‌اول ١٣٣٣

قفقاس جبهه‌سنده قيزاقلى بلوك افرادمز : تهلكه‌لى قار دكزنده يوزرلركن

karşısında düşman şaşaladı. Pek fâik olan bu ihâtâ koluna karşı diğer bir taburumuz da hatt-ı harbe dahil oldu. Top, piyade, makineli tüfek ateşi altında asla fütur etmeyen bu askeri İngilizler tanımakta gecikmedi. Çünkü henüz Irak çöllerine yetiştiğini zannetmedikleri bu kahraman alayın kıymet-i askeriyesini, metânet-i dilîrânsini Çanakkale'de birkaç acı tecrübelerle anlamışlardı. Sağ cenahta öğleden sonra üçe kadar devam eden bu tecrübe dahi düşmana iki binden ziyâde maktüle mâl oldu. Bunun birkaç misline bâliğ olan mecruhları da dahil-i hesap edilirse o günü düşmanın yediği sille-i kâhirenin ehemmiyeti anlaşılır. Düşman

Kıt'a kumandanları intizarda

bu acı tecrübeden sonra artık ihâtâdan beklediği muvaffakiyetin zevaline kâni olmuş ve fakat Kutü'l-Amare mahsurunu kurtarmak için "her çe bâd âbâd" bir defa da cepheden tecrübe-i tâlie lüzum görmüş idi. Bunun için de bermûtâd sürekli ve şiddetli bir bombardımana ihtiyaç var. Öğleden sonra saat 4'te hatt-ı muharebedeki bütün topları Sâbisî Tepe'ye tevcih etti. Bir saat kadar devam eden müthiş bir bombardıman neticesinde tepenin her tarafı delik deşik olmuş, mermi isabet etmeyen hemen hiçbir mahal kalmamış idi. Bu esnada Sâbisi Tepe tozduman bulutlarla cehennemî bir volkan hâlini almıştı.

Düşman artık bu tepede hiçbir canlı mahluk kalmadığına kâni olarak hücum için tahsis ettiği satırlı alayı (bu alayın bütün efrâdında İngiliz medeniyetini temsil eden büyük birer satır var idi) ava çıkarmaya bile lüzum görmeden yol kolunda ilerletti. Dicle kanalının temin ettiği mestûriyetle 800 metreye kadar görünmeden yaklaşan bu hücum kolu, artık açıktan ilerlemek mecburiyetinde idi. Sâbisi Tepe'nin sağ eteğindeki siperlere yerleşen ve bir saatten beri Sâbisî Tepe üzerinde patlayan binlerce şarapnel ve danelerin rengârenk

Kızaklı bir keşif kolu vazifede

Kafkas cephesinde ordunun fakirlere iaşe tevzi' kulubesi

IRAK'TA KUTÜ'L-AMÂRE ŞARKINDA SÂBİSİ MEYDAN MUHAREBESİ

24 Şubat 331

Öteden beri nişancılığıyla maruf olan şanlı Birinci Alay; Çanakkale'de, Arıburnu, Kirte ve Kerevizdere cephelerinde uhdesine tevdî olunan vazâif-i harbiyeyi kemâl-i şerefle ifâdan sonra Irak Cephesi'ne teveccüh etmiş ve uzun bir yürüyüşü müteâkip Sâbisi Tepe'nin 6 km şimâl-i garbiyesindeki Makasıs Kalesi civarında çadırlı ordugâha girmişti. Ertesi günü tathirât ile iştigâl etmiş ve medîd bir yorgunluğun yegâne istirahat günü bu olmuştu.

24 Şubat 331 sabahı şafakla beraber Sâbisi Tepe üzerinde infilâk

Karlı sahalarda bir kat'a-i askeriyemiz

eden top mermileri bu alay için yeni bir saha-i şerefin ihzar edilmekte olduğunu bildiriyordu. Düşman Kutü'l-Amare'de mahsur olan "Townsand" ordusunu kurtarmak emeliyle uzun zamandan beri hazırlanmış ve bir gece yürüyüşle ansızın Sâbisi Tepe önüne gelmiş idi. Ber-mûtâd erken uyanan ve her zaman bir muharebeyi kabûle hazır bulunan bu kahraman alay, düşmanın zuhûr-ı nâgehânisine karşı kolordu kumandanından aldığı emre imtisâlen pek az bir zamanda silâh başı ederek hemen "top sadâsına doğru" yola koyuldu. Dört kilometre ilerleyince düşmanın şiddetli topçu âteşiyle selâmlandı. Bu tarz istikbâle zâten alışık olan alay derhâl açılarak yürüyüşünü tesri' etti. Ve yarım saat sonra Sâbisi Tepe'ye vardı. Zamanın darlığı ve ehemmiyeti hasebiyle top ateşi altında hayvanından inmeye bile vakit bulamayan alay kumandanı Talat Bey, lüzûm gördüğü noktaya süratle yetişiyor ve şifâhî emirlerle taburlarını icab eden mahallere sevk ediyordu. Bu sırada düşmanın sağ cenahından ilerleyen bir ihâtâ kolu göründü. Alayın bir taburu bunu tevkife memûr oldu. Derhâl açılan müessir bir ateş

عراقده کوت الاماره شرقنده سابسی میدان محاربه‌سی

٢٤ شباط ٣٣١

اوتەدنبری نشانجیلغیله معروف اولان شمالی برنجی آلای جاناق قلعه‌ده آری برونی، کیرته و کره‌وز دره جبه‌لرنده عهده‌سنه تودیع اولنان وظائف حربیه‌یی کال شرفله ایفادن صوکرا عراق جبهه‌سنه توجه ایتمش و اوزون بر یورویشی متعاقب سابسی تپه‌نك آلتی کیلومتره شمال غربیسنده‌کی مقاصیص قلعه‌سی جوارنده چادرلی اردوگاهه کیرمشدی. ایرتسی کونی تطهیرات ایله اشتغال ایتمش ومدید بر یورغونلقدن بکانه استراحت کونی بو اولمشدی.

٢٤ شباط ٣٣١ صباحی شفقله برابر سابسی تپه اوزرنده اقلاق

قطعه قوماندانلری انتظامده

قیزلقلی بر کشف قولی دقیقده

قافقاس جبهه‌سنده اردونك قیشلره اعاشه توزیع قطعه‌سی

قارشیسنده دشمن شاشالادی. یك فائق اولان بو احاطه قولنه قارشی دیکر بر طابور مزده خط حربه داخل اولدی. طوپ، پیاده، ماکنه‌لی تفنك آتشی آلتنده اصلا فتور ایتمین بو عسکری انکلیزلر طاتیمقده کیکیکمه‌دی. چونکه هنوز عراق جوللرینه یتشدیکنی ظن ایتمدکلری بو قهرمان آلایك قیمت عسکریه‌سنی، متانت دلیرانه‌سنی چاناق قلعه‌ده بر قاچ آجی تجربه‌لرله آکلا. مشلردی. صاغ جناحده اوکلەدن صوکره اوچه قدر دوام ایدن بوتجربه دخی دشمنه ایکی بیکدن زیاده مقتوله مال اولدی. یونك بر قاچ مثلنه بالغ اولان مجروحلری‌ده داخل حساب ایدیلیرسه اوکونی دشمنك یدیکی سلهٔ قهرمانك اهمیتی اکلاشیلیر. دشمن

قطعه قوماندانلری انتظامده

بو آجی تجربه‌دن صوکره آرتق احاطه‌دن بکله‌دیکی موفقیتك زوالنه قانع اولمش وفقط کوت الاماره محصورینی قورتارمق ایچون هرچه باد آباد بر دفعه‌ده جبهه‌دن تجربهٔ طالعه لزوم کورمش ایدی. یونك ایچون ده بر معتاد سورکلی وشدتلی بر بومباردمانه احتیاج وار! اوکلەدن صوکرا ساعت درتده خط محاربه‌ده‌کی بتون طوپلری سابسی تپه‌یه توجیه ایتدی. برساعت قدر دوام ایدن مدهش بر بومباردمان نتیجه‌سنده تپه‌نك هرطرفی دەلیك دەشیك اولمش، مرمی اصابت ایتمین همان هیچ بر محل قالمامش ایدی. بو اثناده سابسی تپه توز، دومان بولوطلریله جهنمی بر وولقان حالنی آلمش ایدی.

دشمن آرتق بو تپه‌ده هیچ بر جانلی مخلوق قالمادیغنه قانع اولارق هجوم ایچون تخصیص ایتدیکی ساطیرلی آلایی [بو آلایك بتون افرادنده انکلیز مدنیتی تمثیل ایدن بویوك بر ر ساطیر وار ایدی.] آوه چیقارمغه بیله لزوم کورمه‌دن یول قولنده ایلریله‌ندی. دجله قنالنك تأمین ایتدیکی مستوریتله سکز یوز مترویه قدر کوروتمه‌دن یافلاشان بو هجوم قولی، آرتق آچیقدن ایلریله‌مك مجوریتنده ایدی. سابسی تپه‌نك صاغ اتکنده‌کی سپرلره برله‌شن وبر ساعتدن بری سابسی تپه اوزرنده یاطلایان بیکلرجه شرابنل ودانه‌لرك رنکارنك

fedakârlık, şahsiyet-i maneviyesi ile asker üzerinde husûle getirdiği tesir-i rûhânî hakîkaten pek büyük idi. Mûmaileyhin kisve-i rûhâniyesi ile düşman üzerine savleti ve şehitlerden birinin silâhıyla takip ateşine iştirakı ruh-ı milleti iftiharla dolduracak hamasetlerdendi. Henüz silâhını kullanmaya kendinde kuvvet gören yaralıların da alkanlar içinde ateşe devamı ve bilhassa sıhhiye efrâdının ellerine geçirdikleri şehit tüfekleri ile arkadaşlarının intikamını almakta gösterdikleri tehâlük, o hamâsetlerin birer şekl-i bülendi idi. Sıhhiye onbaşısı Eriklili Osman, düşman üzerine derin bir hiss-i intikamla kurşun yağdırırken bir aralık sağına baktı o esnada yanına gelmiş olan bölük kumandanını gördü. Vazife-i sıhhiyesini böyle müstesna zamanlarda bile terk etmeyi bir kabahat add ederek tüfeğinde kalan daha 3 fişeği atmak için müteheyyic bir kalb ile yalvardı. Osman Onbaşı son kurşununu atarken artık herşey olup bitmiş, düşmanın bu hücum kolundan yalnız kırk elli kadarının belki de hafif yaralı olarak, Dicle kanalına can atabildikleri görülüyordu. Daha geriden baş gösteren ikinci bir hücum kolu ise bu müthiş akibetin pek yakında şahidi olduğundan Türk siperlerine hücumunu tazelemeye cesaret edemedi. Ve biraz sonra gözden kayboldu. Bu esnada gurûb etmekte bulunan güneş, düşmanın seyyar ve mahsur ordularının ufûl eden emellerini pek hazin bir eda ile tanzir ediyordu.

Kafkas cephesinde karlı tepede bir mitralyöz bölüğümüz vazifede

Fırka 12 kumandanı Mürsel Bey ve maiyyeti kızakla kat'âtı teftişe giderken

Kar içinde ağırlık müfrezesi

dumanlarını kemâl-i metânet ve lakâydıyla seyreden 10. bölük, düşman hücumunu sabırsızlıkla bekliyor idi. Bunun için de tamamı ile hazır ve bilhassa bol cephaneye mâlik idi. Hücum kolu hiç de beklemediği şiddetli bir ateş karşısında biraz bocaladı ise de hedefine doğru yürümekte kusur etmedi. Ve her adımda bir nefer ziyanına rağmen 800 metrelik bir mesafeyi aynı yürüyüşle kat etti. Yarıdan fazla zayiatına mukabil 10. bölüğün 30 adım gerisinde ve tepe üzerindeki 2. siper hattını işgal etti. Bölük kumandanı siperin arkasından ateş emrini verdi. 20-30 adımlık mesâfeden 20 dakika kadar devam eden bu kanlı ve heyecanlı muharebeye süratle hitam vermek yani düşmanı tard etmek lâzım geliyordu. 10. bölüğün dağı gerisinde ihtiyatta bulunan 9. bölük bu fırsatı kaçırmadı. Şiddetli bir ateşten sonra düşmanın sağ yanından hücuma kalkarak tam zamanında 10. bölüğün imdadına yetişti. Her iki bölüğün müşterek savletleri düşmana Çanakkale derslerini tekrar ediyordu. Göğüs göğüse yapılan bu kanlı müsâdemeye, bu şiddetli mübârezeye İngilizler bittabi dayanamazdı. Dağdan başlayan bozgunluk süratle sola doğru sirayet etti. Ve gariptir ki düşman yine geldiği gibi toplu olarak, fakat bu sefer gayri muntazam bir kitle halinde, kaçmaya başladı. Bu hücum kolunun bakıyyetü's-süyûfu da şiddetli ateş altında kâmilen eridi. İhtiyat bölüğü ile beraber hücuma kalkan 10. Tabur İmamı Hacı Emin Efendi'nin bu esnada gösterdiği

Kızakla nakliyat

دومانلرینی کال‌متات ولاقیدی ایله سیرایدن اوتجی بلوك، دشمنك هجومنی صبرسزلقله بکلیور ایدی. یونك ایچوندده تمامیله حاضر وباخاصه بول جبخانه‌یه مالك ایدی. هجوم قولی هیجده بکله مدیکی شدتلی بر آتش قار. شیسنده بر آز بوجالادی ایسه‌ده هدفه‌دوغرو یورومکده‌قصوراتمه‌دی. وهر آدیمده بر نفر ضیاعنه رغماً سکز یوز مترمك بر مسافه‌ی عینی یورویشله قطع ایتدی. یاریدن فضله ضایعاته مقابل اوتجی بلوك اوتوز آدیم کریسنده و تپه اوزرنده‌کی ایکنجی سـ پرخطی اشغال ایتدی. بولوك قوماندانی سپرك آرقه شیوندن آتش امری ویردی. ٢٠:٣٠ آدیملق مسافه‌دن یکرمی دقیقه قدر دوام ایدن بوقاتلی وهیجانلی محاربه‌یه سرعتله ختام ویرمك، یعنی دشمنی طرد ایتمك لازم کلیوردی. اوتجی بلوکك طاغی کریسنده احتیاطده بولونان طقوزنجی بولوك یوفرستی قاچیرمادی. شدتلی بر آتشدن صوکره دشمنك صاغ‌پاندن هجومه‌قالقا. رق تام زمانینده اوتجی بلوکك امدادینه یتشدی. هر ایکی بلوکك مشترك صولتلری دشمنه جانلی قلمه درسلرینی تکرار ایدییوردی. کوکس کو. کسه‌پایلان بوقاتلی مصا. دمه‌یه، بوشدتلی مبارزه‌یه انکلیزلر بالطبع داياناماز دی. طاغدن‌باشلایان بوزغونلق سرعتله صوله طوغری سرایت ایتدی. وغریبدرکه دشمن بنه کدیکی کبی طوپلواولارق، فقط بو سفر غیر منتظم برکتله حالنده، قاچمه فدا کارلق، شخصیت معنویه سیله عسکر اوزرنده حصوله کتیردیکی تأثیر روحانی حقیقةً پك یوبوك ایدی. مومی الیهك کسوهٔ روحانیه سیله دشمن اوزرینه صولتی و شهدلردن برینك سلاحیله تعقیب آتشنه اشتراکی روح ملی افتخارله طولدیرمجق حماستلرندی. هنوز سلاحی قوللانمغه کندنده قوت کورن پارالیلرك‌ده آل قانلر ایچنده اتشه دوامی و باخاصه محیه افرادینك الرینه کچیردکاری شهید توفنکلریله آرقداشلرینك انتقامنی آلمقده کوسترد کاری تهالك، او حماستلرك برر شکل بلندی ایدی. محیه اوتباشیسی ارکلیلی عثمان، دشمن اوزرینه درین بر حس انتقامله فورشون یاغدیررکن بر آره‌لق صاغه باقدی. او اثناده یانه کلش اولان بولوك قوماندانی کوردی. وظیفهٔ محیه‌سنی بویله مستنا زمانلرده بیله ترك ایتمکی بر قباحت عد ایده‌رك توفنکنده قالان دها اوچ فشکی آتمق ایچون متهیج برقلب ایله یاوارددی. عثمان اوتباشی صوك قورشونی آتارکن ارقه‌سی هر شی اولوب یتمش، دشمنك بوهجوم قوللندن بالکز قرق الی قدرینك بلکه‌ده خفیف یارالی اولارق، دجیله قاطه جان آتابیلدکلری کورولیور ایدی. دها کریدن باش کوسترن ایکنجی بر هجوم قولی ایسه بو مدهش عاقبتك پك یاقیندن شاهدی اولدیغندن تورك سپرلرینه هجومی تازه‌لمکه جسارت ایده‌مه‌دی، ویرازصو.

قفقاس جبهه‌سنده قارلی تپه‌ده بر مترالیوز بلوکی وظیفه‌ده

فرقه ١٢ قوماندانی مرسل بك ومعیتی قیزاقلر قطعاتی تفتیشه کیدرکن

قار ایچنده آغیرلق مفرزه‌سی

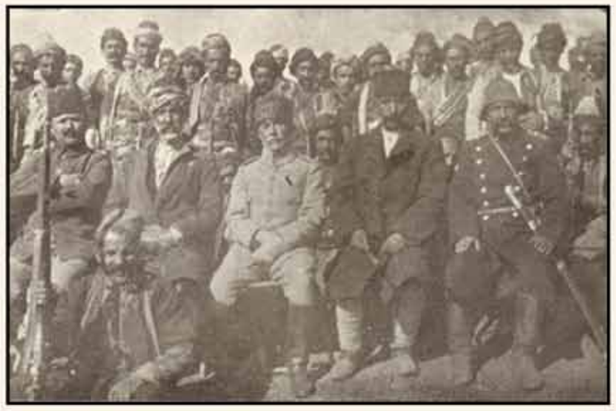
باشلادی. بوهجوم قولنك بقیة السیوفی‌ده شدتلی آتش آلتنده کاملاً اردیدی. احتیاط بولوکیله برابر هجومه قالقان اوچنجی طابور امامی حاجی امین افندینك بو اثناده کوسترد یکی کره کوزدن غائب اولدی. بو اثناده غروب ایتمك اوزره بولونان کولش، دشمنك سیار و محصور اردولرینك اقول ایدن امارینی پك حزین بر ادا ایله تنظیر ایدییوردی.

قیزاقلر تفلیات

hikâyelerinden kalma derin bir kinin titrediğini hissederdi. Ona köyünün kış sohbetlerinde Moskof (muhanet ve nâmert) sıfatını veren ihtiyarların gayızlı hikâyeleri bir ateş sıcaklığıyla tesir etmiş ve kalbini yakmış idi.

Galiçya'da son günlerde Rus topçusunun mutadından pek fazla gürültü yapması, makineli tüfeklerin çığlığı Hüseyin Çavuş'a kudurmuş bir canavarın son nefesindeki harharaları gibi geliyor; erimeye mahkum yeni bir Rus hücumunun şan ve şeref saatlerinin başlangıcı hissini veriyordu. O biliyordu ki karşısındaki düşman, ecdadı ile asırlardan beri ölüm sahnelerinde çarpışan fırsat düşkünü, asırlık düşmandı. Nihayet Ruslar 1 Temmuz 333 günü uzun bir topçu hazırlığından sonra Galip 1(*) mıntıkasının cephe ve sağında boşalan birinci hat siperlerimize girmiş idi. Bu siperleri fasılasız ve cehennemî bir topçu ateşi altında mühim zâyiata rağmen uzun müddet elde bulunduran 10. bölükte artık zâyiat miktarını tenkis ve adeden pek fâik bir düşman hücumu karşısında hakiki müdafayı pek sevdiği süngüsüyle temin için 2. hat siperlere çekilmişi. Rus topçusu ateşle siperler sahasında huniler açıyor; makineli tüfekler makine gibi işliyor, 10. bölüğün az çok hasara uğrayan mütebaki kahramanları ise her şeyden ziyade ruhu bir metanet ve itidal-i deme dindarâne bir tevekkül ve itimat-ı nese merbut olan

1- Pertev Bey, 2- Erkan-ı harb reisi Kemal Bey, 3- Milis alay kumandanı Mustafa Bey
Dersim aşairi bir kolordumuz karargahında

Ortada: Üçüncü ordu sıhhıye reisi Miralay Tevfik Salim Bey, sağında: Mıntıka sertabibi Binbaşı Ahmed Fikri Bey, solunda: Muharrir Ahmed Rasim Bey.

(*) Harb cephelerinde bazen huruf-ı hece tertibi ile bazen esma-i hâsse delâletiyle cephe hattı, tabya ve ateş idaresi nokta-i nazarına göre kısımlara tefrik olunur. (Galip) mıntıkası da o kısımlardan biridir.

Kahramanlar Tarihinden

GALİÇYA'DA "MÂFEVK SEVGİSİ"

İslâm ve Türk ananesinde harp ve zafer için pek canlı ve mebzul ilham membaları; ve bu membalardan sızarak halkın ruhuna nüfuz etmiş ve birer akîde halini almış pek ateşli kahramanlık ve fedakârlık sâikaları vardır. Cihan Harbi halkın ruhundaki bu kuvvetli ve feyizli temayüllerin inkişafına pek çok hizmet etti: Irak'ta, Sina'da, Kafkas'ta, Çanakkale ve Galiçya'da bu manevî sâikaların öyle nûrâni izlerine, öyle ulvî ve mesut akislerine vakıf oluyoruz ki, milletin ırsî ve ahlâkî faziletleri namına şâyân-ı fahr ü ibtihâcdır.

Ocağa muhabbet, arkadaşa sadakat, büyüğe itaat, âcize merhamet, ahde vefa, erliğe meclûbiyet ve sonra bütün bunların fevkinde padişah için fedakarlık gibi ictimaî hayat rabıtalarının salâbet ve samimiyetine nâfi olan hasletler hep Anadolu'nun yeşil köylerinde neşv ü nema bulur. Fırat'ın zümrüdîn sahillerinde, Murat'ın çağlayanları başında, Akdeniz'in köpüklü dalgaları karşısında erlik ve yiğitlik terennüm eden Anadolu delikanlılarının türkülerinde daima birer nakarat gibi işitilir. Menkabe-i celâdetini yazmak isteğimiz Y63 T3 K10'dan Çallı Ali oğlu Hüseyin Çavuş da güzel Anadolu'nun saf ve bâkir seması altında böyle mertlik ve erlik heyecanlarıyla yükselmiş bir ruhun sahibi bir vatan kahramanıdır. Bu kahraman, ne zaman Galiçya'nın semaya ser çeken şahikalarından Moskof içerilerine doğru baksa ruhunda elim bir hicranın, kalbinde 93 seferi

قهرمانلر تاريخندن ، مافوق سوكيسى ،

غالبچياده

اسلام و تورك عنعنه‌سنده حرب و ظفر ايچون پك چاتى ومبذول الهام منبعلرى ؛ وبو منبعلردن صيزه‌رق خلقك روحنه نفوذ ايتمش ويرر عقيده حالى آلمش پك آتشلى قهرمانلق و فدا‌كارلق سائقلرى واردر . جهان حربى خلقك روحنده‌كى بو قوتلى و فضيلى تمايللرك انكشافنه پك چوق خدمت ايتدى : عراقده ، سيناده ، قفقاسيه ده ، چناق قلعه وغالبچياده بو معنوى سائقلرك اوپه تورانى ايزلرينه ، اوپه علوى و مسعود عكسلرينه واقف اولبورز كه ملتك ارثى واخلاقى فضيلتلرى نامنه شايان فخر وابتهاجدر .

اوجاقده محبت ، آرقداشه صداقت ، بويوكه اطاعت ، عاجزه مرحمت ، عهده وفا ، ارلكه مجلويت . . . وصوكره بتون بونلرك فوقنده پادشاه ايچون فداكارلق كبى اجتماعى حيات رابطه‌لرينك صلابت و صميميته نافع اولان خصلتلر هپ آنا وطنك پشميل كويلرنده نشو و نما بولور ؛ فرانك زمردين ساحللرنده ، مرادك جاغلايانلرى باشنده ، آق دكزك كويوكلى طالغه‌لرى قارشيسنده ارلك و پكيتلك ترنم ايدن آناطولى دليقانليلرينك توركيانده دائما برر تفرات كبى ايشيديلير . منفعة جلادتى پازمق ايستديكمز :

١ — پرتو پاشا ، ٢ — اركان حرب رئيسى كامل بك ، ٣ — ميليس آلاى قومانداى مصطفى بك

درسم عشائرى بر قول اردومز قرارگاهنده

اوزون بر طوپجى حاضرلغندن صوكره غالب ـ ١ [*] منطقه‌سنك جبهه و صاغنده پوشالان برنجى خط سيرلرمزه كيرمش ايدى . بو سيرلرى فاصله‌سز وجهتسى بر طوپجى آتشى آلتنده مهم ضايعاته رغماً اوزون مدت الده بولوندير‌ان اوتجى بولكده آرتق ضايعات مقداريى تنقيص وعدداً بك فائق بر دشمن هجومى قارشيسنده حقيقى مدافعه‌يى بك سودپكى سونكوسيله تأمين ايچون ايكنجى خط سيرلره چكلمشدى . روس طوپجيسى چيلغين بر آتشله سيرلر ساحه‌سنده خوتيلر آچيور ؛ ماكنه‌لى تفنكلرماكنه كبى ايشليوردى . اوتجى بولوك آز چوق خساره اوغرايان متباقى قهرمانلرى ايسه هر شيدن زياده روحى بر متانت واعتدال دمه ديندارانه بر توكل و اعتماد نفسه مربوط اولان سونكو

[*] حرب جبه‌لرنده بعضاً حروف هجا ترتيبيله وبعضاً اسماء خاصه دلالتيله جبهه خطى ، تعبيه وآتش اداره‌سى نقطه‌نظرينه كوره تسميه‌سى تعريف اولنور . (غالب ـ) منطقه‌سى‌ده اوقسملردن بريدر .

اورنده : اوجنجى اردو معيه رئيسى ميرالاى توفيق سالم بك ، صاغنده : منطقه مير ميرى يكباشى احمد فكرى بك ، صولنده : محرر احمد راسم بك .

سيواس هيول احمد خسته‌خانه‌سنده صاغمه‌ء طبيه دوره‌ء كشادى مناسبتيله

ى٦٣ ط٣ ك١٠ دن

چاللى على اوغلى حسين

چاوش‌ده گوزل آناطولينك صاف وباكرسيسى آلتنده يوپه مردانه وأرلك هيجانلريله يوكسلمش بر روحك صاحبى ، بر وطن قهرمانيدر . بو قهرمان ، نه‌زمان غالبچيانك سيامسر چكن شاهقه‌لرندن موسقوف ايچربلرينه دوغرو باقه‌رق روحنده البر محراك ، قلبنده ٩٣ سفرى

o cedelgâh-ı uzmâda küçük ve fakat ulvî yeni bir saha-ı celâdet daha belirdi. Hüseyin Çavuş'la Ali Usta'nın muhâcemat-ı mukâvemet-sûzuyla ile başlayan bu cenk ve cidâl, kan ve ateş kasırgalarıyla cüdâ müheyyic ve muazzam bir levha-i garra-yı hamâset şeklini aldı. İlk hamlede iki Rus neferi hâk-i helâke serilmiş, diğer ikisi de endişe-i hayatla yüzgeri etmiş idi. İkinci bir darbe ile bu iki düşman-ı akûr ve zelîl de yuvarlandı.

Hüseyin Çavuş, Ali Usta o mahşer-i heycâ içinde başlı başına kahramanlar tarihinin bir faslını ibdâ ediyorlar; her iki hücumda hûn-ı a'dâ-yı rîzân ile menkâbe-i şân ü şeref-erine yeni ve hârika-engiz bir zeyl-i besâlet daha ilave eyliyorlardı. Bir an

Kafkas cephesinde: Kadınlarımız, sınırlarında cephe-i harbe erzak taşıyor

Fırka kumandanı ve maiyyeti bir seyyar hastahanede mecruh gazilerimizi ziyaretde

hücumunu sabırsızlıkla bekliyorlardı. 10. bölükten zâbit vekili Cemil Efendi de boş kalan birinci hatta bir siper içinde kalmayı vazife icabı tercih etmişti. Cemil Efendi'nin yalnız kaldığını gören Ruslar ise, her taraftan saldırmaya başladılar. Cemil Efendi de Rusları kâh eline geçirdiği bombalarla kâh tabancasıyla dağıtıyor, yanına sokmuyor, bu suretle hem hayatını hem de bir kısım siperi müdafa etmiş oluyordu.

Ruslar şedît savletlerle Cemil Efendi'yi pek fena sıkıştırmışlardı. Bu hâl ile Cemil Efendi'nin az zaman sonra düşman süngüleri altında şehâdeti mukarrerdi. Hüseyin Çavuş, zâbitini, düşman tazyiki altında ve tehlikeli vaziyette görür görmez ruhundan kopan bir heyecan-ı fedâkarî ile imdadına şitap

oldu ki şevk-i zaferle şirin-kâm olan bu iki er, kudretlerine fâik bir gayretle bütün sufûf-ı a'dâya savlet edecek bir cezbe-i rûha mazhar oldular. Fakat ne yazık ki Cemil Efendi müdafa-i nefse kudret-yâb olamayacak derecede mecruh olmuş idi. İfâte-i zamana lüzum yoktu. Esas maksada rücû ederek Cemil Efendi'yi mecrûhan bulundığı hatır-nâk vaziyetten artık halâs etmek zamanı gelmişti. Hüseyin Çavuş bağırdı: "Ali Usta! Daha beş tane Moskof kaldı. Cemil Efendi'ye hücum edecekler bunların ikisini öldürürsek üçünü kaçırırız. Hadi gayret!" dedi. Son iki süngü darbesini Ali Usta'nın sîne-i şehâmetine saplanan bir üçüncü düşman süngüsü tâkip etti. Ali Usta ile muhâsımı yan yana devrilirken Ali Usta'nın ruh-ı pürfütûhu da âsumâna yükselmiş, Allah'ına kavuşmuş idi. Hüseyin Çavuş arkadaşının ziyâından mütevellit yeni bir gayz ve intikam ile tecdid-i savlet ederek münhezim üç Rus neferini de firâra mecbur ve Cemil Efendi'yi der-âgûş ederek ikinci hat siperlerinde sıhhiye neferlerine teslim etti.

Kafkas cephesinde: Mühim bir tepede asker zeminliklerimiz ve öğle karavanası

ederek onu akûr düşmanların süngüsü altından kurtarmanın kendisi için kutsî bir vazife olduğunu derhatır etti. Bu tahattur 93'ün acıklı ve kindar mâceralarını, ateş-i intikam ile yanan mert ve şeci Türk kalbinin âli ve asîl temayüllerini bir daha ilham etmiş oldu.

Hüseyin Çavuş için gâye ancak zâbitinin halâsı idi. Bu âli maksada vusûl içinde kendisinde kâfi derecede nefse itimat, istihkâr-ı hayat gibi kahramanlığın azim ve savletini muvaffakiyetle tetvic edecek ruhî ve ahlâkî faziletler var idi. Bir refîk-i fedâkara olan ihtiyacını da 10. bölükte "Ali Usta" namı ile şöhret-yâb olan Berber Ali ile temin etti. Ali Usta ise azim ve cürette, şiddet ü savlette Hüseyin Çavuş'tan geri kalmayacak bir tîynette halk edilmiş mert ve şeci fedâkarândan idi. Hüseyin Çavuş'un: "Haydi! Ruslar zâbitimizi şehid edecekler. Kurtaralım." Hitab-ı merdânesi üzerine her iki arkadaş hüdâpesendâne bir savletle birinci hat siperlerine atıldılar. O andan itibaren

هجومى صبرسزلغله بكليورلردى. اونجى بلوكدن ضابط وكيلى جيل افندى‌ده يوش قالان برنجى خطده بر سير ايجنده قالمق، وضعيتى ايجابى ترجيح ايتمش ايدى. جيل افندينك پالكز قالديغى كورن روسلر ايسه هر طرفدن صالديرمغه باشلادىلر. جيل افندى‌ده روسلرى كاه الله كچيرديكى يومبارله، كاه طبانجه‌سيله طاغيتيور، پاتنه صوقيور، بوصورتله هم حياتى همده بر قسم سيرى مدافعه ايتمش اوليوردى. روسلر شديد صولتلرله جيل افندى‌يى بك فنا صيقشديرمشلردى. بوحال ايله جيل افنديسك آز زمان صوكره دشمن سونكولرى آلتنده شهادتى مقرردى. حسين چاوش، صايعى دشمن تضييق آلتنده وتهلكه‌لى وضعيتده كورور كورمز روحندن قوپان بر هيجان فداكارى ايله امدادينه شتاب

فرق قومانداني ومعيتى بسياد خسته‌خانه‌ده مجروح غازيلرمزى زيارتده

قفقاس هيپه‌سنده: قاوغلرمز، همرتلرنده هيپه‌يه هجوم ايتمكده طاشيورلر

ايدرك اونى عقور دشمنلرك سونكوسى آلتندن قورتارمغك كندىسى ايچون قدسى بر وظيفه اولديغى درخاطر ايتدى. بو تخطر ٩٣ك آجيقلى وكيندار ماجرالرينى، آتش انتقام ايله يانان مرد و شجيع تورك قلبنك عالى و اصيل تمايللرينى بر دها الهام ايتمش اولدى.

حسين چاوش ايچون غايه آنجق ضابطك خلاصى ايدى. بوعالى مقصده وصول ايچون‌ده كنديسنده كافى درجه‌ده نفسه اعتماد، استحقار حيات كى قهرمانلغك عزم وصولتى موفقيتله تنوع ايده‌جك روحى واخلاقى فضائلر وار ايدى؛ بر رفيق فداكاره اولان احتياجى‌ده اونجى بلوكده «على اوسته» نامياه شهر ثياب اولان بر على ايله تأمين ايتدى. على اوسته ايسه عزم وجرأتده شدت وصولتده حسين چاوشدن كرى قالميه‌جق برطبيعتده خلق ايدلش مرد وشجيع فداكارلردن ايدى. حسين چاوشك:

«هايدى! روسلر ضايطمزى شهيد ايده‌جكلر. قورتارالم.»

خطاب مردانه‌سى اوزرينه هر ايكى آرقداش خدايسندانه بر صولتله برنجى خط سيرلرينه آتيلديلر. اوآندن اعتبارا

قفقاس هيپه‌سنده: عزم بر پارده عسكر زمينلكلرمز واوكله قرارگاهى

اولدى كه شوق ظفرله شيريشكام اولان بوايكى أر، قدرتلرينه فائق بر غيرتله بتون صفوف اعدايه صولت ايده‌جك بر جذبهٔ روحه مظهر اولديلر. فقط نه يازيق كه جيل افندى مدافعهٔ نفسه قدرتياب اولمه‌ميه‌جق درجه‌ده مجروح اولمش ايدى. افاقهٔ زمانه لزوم يوقدى؛ اساس مقصده رجوع ايده‌رك جيل افندى‌يى مجروحاً بولدى. يى خطرناك وضعيتدن آرتق خلاص ايتمك زمانى گلمشدى.

حسين چاوش باغيردى:

«على اوسته! دهايش دائه موسقوف قالدى جيل افندى‌يه هجوم ايده‌جكلر؛ يونلرك ايكيسى اولدررسه‌ك اوچنى قاچيررز. هايدى غيرت!»

ديدى. صوك ايكى سونكو ضربه‌سنى على اوسته‌نك سينهٔ شهامته صايلانان بر اوچنجى دشمن سونكوسى تعقيب ايتدى. على اوسته‌ايله مخاصمى‌يانه‌ده‌وريايه‌كن على اوسته‌نك روح پرفتوحى‌ده آسمانه‌يوكسلمش، الهنه قاووشمش ايدى. حسين چاوش آرقداشنك ضياعندن متولد بكى بر غيظ وانتقام ايله تجديد صولت ايده‌رك منهزم اوچ روس نفرى‌ده فراره مجبور وجيل افندى‌يى درآغوش ايده‌رك ايكنجى خط سيرلرنده محبه نفرلرينه تسليم ايتدى.

. . .

Şiir

BEYNELMİLELİYET VE MİLLİYET

Kuru bir dal gibi lebriz-i hazandır artık;
Bu kadar gözyaşı çokdur onu pek çok suladık.
Ayırıp herkesin amalını bayrak bu yası
Tığ-ı teshire çöken kanlı meraretli pası
Nazar-ı hayrete bir fecr-i mefahir yapacak
Şebb-i evham o da göklerde nihan olmuş, bak.
Birleşip cephelerin Hakk'a ibadet idişi
Kavramaz vahdet-i sani' denilen bir güneşi
Kubbeler, kengreler artık o suni gökler;
Çünkü taatgede-i arza şu tek kubbe yeter;
Çünkü ayat için anat ziyadır kelime;
Çünkü mabudu saçar her yere nigeht, nağme;
Hakk yapar neyr-i iman gibi leyl-i şirki
Huzme-i zatına menşur muhallil çünkü!
Her taraf velvelesiz, hailesiz, heykelsiz,
Ne kemikten kümeler var ne de huneyn bir iz;
Sade hislerle emellerle müzeyyendir yer..
Kadd-i mevzununu artık o vakur abideler
-İstihvanpare-i hem-nev'ime medyun olarak-
Haki tazyik edemez, tak zafersiz toprak!...
Silinip sine-i rayat-ı milelden şu boya,
Sarıyor her yeri tufan kesilen nur ve ziya!..

✧

Ne dedim!.. Vahimedir nur ve ziyanın namı
Tuzlu mihrabımı, Kur'anımı, bez bayrağımı

Yanıyor kalbine âtinin oyulmuş bir ocak;
O ne mûnis ne mübarek bir alev, fecri'l-ocak!
Nurdan kollara kan saçılı alevler münkad,
Her çekiç darbesi bir fecr ediyorken îkâd
Gölgeler, ananeler paslı birer örs oluyor;
Cevv-i i'sara o darbeyle kıvılcım doluyor!
Düşüyor safsatalar, devriliyor vahimeler:
Pa-yı a'sara birer ariza olmuş kümeler!...
Yıkıyor hasn-ı hurafatı virüp hep el ele,
Yıldırım kollu ziya pençeli bir çok amele.
Doğuyor yerde seher sineli gök şaşaalı
Öyle bir belde ki ufkunda güneşler asılı!...
Kürrenin ma'rekesiz, mahkemesiz, mahbessiz
Sathı bir hulled hayali gibi ıssız sessiz...
Ne top avazesi kalmış ne kılıç şaşaası.
Unutulmuş yerin artık o asr-dide yası.
Artık eklil-i zafer yok, mütesavi başlar;
süngü yok, zaafa sıyanet uzatan kollar var.
Artık ittisale tehakküm edemez bir mermi;
kanı bir hale yayan vakanüvisin kalemi

Erzincan'da ictima eden Osmanlı-Rus mütareke murahhasları

1- Üçüncü Ordu Erkan-ı Harb Reisi Miralay Lütfi Bey

2- Rus Kafkas ordusu Erkan-ı harbiyye reisi General Mayor Vişinski

3- Erkan-ı harb Binbaşı Hüsrev Bey

4- Miralay Penze Nagar

5- Yüzbaşı Yakub Efendi

نظم

بين‌الملليت و ملليت

پانيور، قلبنه آتينك اويولمش بر اوجاق ؛
اونه موئس نه مبارك بر آلوه، فجر اولاجق!
نوردن قوللره قان ساچلى آلولر منقاد ،
هر چكيچ ضربه‌سى بر فجر ايديبوركن ايقاد
گولگه‌لر ، عنعنه‌لر ياصلى برد أورس اولويور؟
جوّ اعصاره او ضربه‌يله قويولجيم دولويور !
دوشيور سفسطه‌لر ، ده‌وريليور واهمه‌لر :
پاى اعصاره برر عارضه اولمش كومه‌لر !...
يبقيور حصن خرافاتى ويروب هب أل أله ،
يبلديريم قوللى ضيا پنجه‌لى برچوق عمله .
دوغيور پرده سحر سينه‌لى گوك شعشعه‌لى
اوپله بر بلده‌كه افقنده گونشلر آصيل !..
كرەنك معركه‌سز ، محكمه‌سز ، محبسسز
سطحى بر خلد خيالى گبى ايصسز سسز ...
نه طوپ آوازه‌سى قالمش نه قليچ شعشعه‌سى .
اونوتولمش برك آرتيق او عصر ديده ياسى .
آرتيق اكليل ظفر يوق ، متساوى باشلر ؛
سونگو يوق ، ضعفه صيانت اوزاتان قولار وار .
آرتيق انسانه تحكم ايدەمز بر مرمى ؟
فانى بر هاله پايان وقه‌نويسك قلمى

قورو بر دال گبى لبريز خزاندر آرتيق ؛
بوقدار گوز ياشى چوقدر اوتى پك چوق صولادق .
آيروب هر كسك آمالى پاراق بويامى
تيغ تسخيره جوكن قانلى مرادتلى ياسى
نظر حيرته برفجر مفاخر پاپاچق
شب اوهام اوده گوكلرده نهان اولمش ، باق .
برلشوب جبهه‌لرك حقه عبادت ايديشى
قاوراماز وحدت صانع دەنيلن برگونشى
قبه‌لر ، كنگره‌لر آرتيق اوصنمى گوكلر ؟
چونكه طاعتكدهٔ ارضه شو تك قبه پتر ؟
چونكه آيات ايچون آنات ضيادر كمه ؟
چونكه معبودى ساچار هر يره نكهت ، نغمه ؟
حق پاپار نير ايمان گى ليل شركى
حزمهٔ ذاتنه منشور محال چونكه!
هر طرف ولوله‌سز ، هائله‌سز ، هيكلسز ،
نه كيكدن كومه‌لر وار نه‌ده خونين بر ايز ؟
ساده حسلرله املارله مزيندر بر ..
قد موزونى آرتيق او وقور آبده‌لر
ـ استخوانيارهٔ همنوعه مديون اولارق ـ
خاكى تضييق ايدەمز ، طاق ظفرسز طوپراق !...
سيلينوب سينهٔ رايات ملدن شو بويا ،
صاريپور هريرى طوفان كبى نور وضيا !..

✧

نه‌ديدم!.. واهمه‌در نور وضيانك نامى .
توزلو محرابى ، قرآنى ، بز پارچامى

ارزنجانده اجتماع ايدن عثمانلى - روس متاركه مرخصلرى

١ — اوچنجى اردو اركان حرب رئيسى ميرآلاى لطفى بك .
٢ — روس قفقاس اردوسى اركان حربيه رئيسى جنرال مايور ويدينسكى .
٣ — اركان حرب يكباشى خسرو بك .
٤ — ميرآلاى پەنزه لغر .
٥ — يوزباشى يعقوب افندى .

düşman, serdar-ı ekremin bu tertibatından da haberdar oldu. Çanak limanı önüne kalyonlar, çekdiriler ve fırkateler gönderdi, etrafı gece gündüz tarassudda bulundurdu, erzak ve mühimmat nakline şiddetle mani oldu. Fazıl Ahmed Paşa, maiyyeti erkanını topladı, birkaç gün uzun uzadı meşveret edildi. Nihayet, Hanya'daki on ikilerin üzerine meşhur deniz kahramanlarından Memizade Mehmed Paşa başbuğ tayin olundu. Memi Paşa'ya gönderilen mektub şu mealde idi:

"Düşman denen on iki pare çekdirisi rûz ve şeb Çanak limanı önünde firar etmeğle siz dahi Hanya limanında olan ümera-i derya çekdirileriyle üzerlerine varasınız inşaallahu te'ala avn-i bârî ile kalup kâsiye-i a'dâ-i dîne ra'b ve hırâs darı olup sefâin zehâir ve mühimmata mümanaat sevdasından el çeker."

Mehmed Paşa ise bu mektuba şu cevabı verdi:

"Bizim gemilerimizde olan levendât ancak esirleri zabt edebilirler. Düşman ile gereği gibi mukavemete kâdir olamazlar. Eğer gemilerimizin her birine ekall mertebe ordu-yı hümayundan yüzer nefer cenkci vaz' olunursa inşaallahu teala a'dâ-yı dîne mukavemet mümkündür."

Bu cevab üzerine paşanın arzusu tamamıyla yerine getirildi. Ordudan bin iki yüz nefer gönderildi. On ikiler, çekdirileriyle (Resmo) önlerinde bulunuyorlardı. Askerler çekdirilere taksim edildi. Düşmanın harekatına mani olmak için lazım gelen tertibat muntazaman alındı. Düşman bunu da haber almışdı: (İstinidye) limanında yirmi çekdiri ile kalyonları ve mavnaları vardı. Derhal bunları askerlerle techiz etdi. Akşamüzeri Çanak limanına doğru ilerledi. Gece, limanın önüne vasıl oldu. O anda, limandaki gofalarımıza ateş verildi, düşman donanmasının geldiği ihbar olundu. Bu sırada donanmamız (Fodula) limanında idi. Düşman gemilerinin adedi donanmamızdaki serdarın malumu değildi. O, bunları yedi çekdiri zann ediyordu. Binaen aleyh bu kadar az bir kuvvetin on iki gemiye karşı duramayacağı

Bana bir gaye yapan yer bu mukaddes yerler
Nice dünyaya o dünyadaki her nura değer.
Bu kadar facialar etti ki artık temin
"Milletim nev-i beşerdir vatanım ru-yı zemin"
Sözü bir vahimedir, faciadır, mazhakedir;
Girenin iç yüzü medfen, dışı bir ma'rekedir.
Nice bir ru-yı zemin var ki vatan namında!
Kürre, menfurum olur, sath-ı siyahfamında
Kavmimin, bayrağımın hissesi şayet azsa;
İstemem nuru eğer şekli hilal olmazsa!...

Midhat Cemal

Tarihî Menkıbeler

ŞEHİD KARA MEHMED

"Ol merd-i dilîr cebehaneye ateş virüp çekdiri ve yanında duran bir pare kalyon"

"ve içlerinde bulunan bu denlü melâ'în-i dûzah-karîn telef ve helak ve sadme-i barut ile"

"seyr-i Eflak'den sonra üftâde-i rû-yı hâk olup ol dilaver-i sâhib-i celâdet-i merzûk"

"saadet-i gaza ve şehadet oldu" Tarih-i Raşid, cild 1, s. 196

Fazıl Ahmed Paşa, Girid Adası'nda, Çanak limanında, gecenin karanlıkları içinde bekliyordu. Ortalık zifiri karanlıkdı. Aylardan beri Kandiye kal'asının fethi ile meşgul olan serdar-ı ekrem, ordusunu vatana bağlayan yolları düşman gemilerinden temizlemek, onlara erzak, zahire ve mühimmat yetişdirmek istiyordu. Hanya, esasen Kandiye kal'asının erzak ve mühimmatını tedarik edecek bir üssü'l-harekât makamında idi. Burada, en değerli deniz kahramanlarımızdan on iki kapudan, çekdirileriyle birlikde hizmet ediyorlar, Hanya'dan Çanak limanına nöbetle zahire getiriyorlardı. Fazıl Ahmed Paşa, bu suretle getirilen erzak ve mühimmatı develer ve katırlarla (Kandiye) muhasırlarına yetişdiriyor, muhasara harekatını gitdikce sıkışdırıyordu. Bir zaman oldu ki

Fokşayn'da(?) ictima eden düvel-i müttefike ve Rus mütareke murahhasları

بڭا بر غايه يابان بر بو مقدس يرلر
بجه دنيايه او دنيادهكى هر نوره دهگر .
بوقادار فاجعهلر ايتدى كه آرتيق تأمين
« ملتم نوع بشردر وطنم روى زمين »
سوزى برواهمهدر ، فاجعهدر ، مضحكهدر ؛
كرهنك ايچ يوزى مدفن ، طيشى بر معركهدر .
بجه بر روى زمين وارمكه وطن نامنده ؛
كره ، منفورم اولور ، سطح سيهفامنده
قومك ، پارچهلمك حصهسى شايد آزسه ؛
ايسته‌م نورى اكر شكلى هلال اولمازسه !...

مدحت جمال

تاريخى منقبهلر

شهيد قره محمد

« اول مرد دلير جبه خانهيه آتش وروب چكدرى ويانسده طوران پرايه قاليون »
« واپهارنده يولنان پوتكلو ملاعين دوزخ قرين تلف وهلاك وصدمهٔ بارود ايله »
« سير اقدام كدشكره افتادهٔ روى خاك اولوب اول دلاور صاحب جلادت مرزوق »
« سعادت غزا وشهادت اولدى » تاريخ راشد ، جلد ١ ، ص ١٩٦

فاضل احمد پاشا ، كريد اطعسنده ، جناق لجانسده ، كجهنك قارانلغلرى ايچنده بكليوردى . اورتالق زعيمى قارانلغسدى . دشمن ، سردارا كرمك يوترتيباتندن خبردار اولدى . جناق لجانى اوكنه قاليونلر ، چكديريلر وفرقهلر كوندردى ، اطرافى كجه كوندوز ترصده بولوندير دى ، ارزاق ومهمات نقلنه شدتله مانع اولدى . فاضل احمد پاشا ، معيتى اركانى طوپلادى ، برقاچ كون اوزون اوزادى مشورت ايلدى . نهايت ، حانيه‌دكى اون ايكيلرك اوزرينه مشهور دكز قهرمانلرندن ممى زاده محمد پاشا پاشبوغ تعيين اولوندى . ممى پاشايه كوندريلن مكتوب شومأله ايدى :

« دشمن دينمك اون ايكى پاره چكديرىسى روز و شب جناق لجانى اوكنده فرار ايتمكله سز دخى حانيه لجانسده اولان امراء دريا چكديريلريله اوزرلرينه وارسكز ان شاالله تعالى عونيارى ايله قلوب قاسيهٔ اعداء دينه رعب وهراس طارى اولوب سفائن ذخائر و مهماته مماانعت سوداسندن ال چكر . »

محمد پاشا ايسه بو مكتوبه شو جوابى ويردى :

« بزم كيلريمزده اولان اوندات انجق اسيرلرى ضبط ايدهبيلورلر . دشمن ايله كركى كبى مقاومته قادر اولهمزلر . اكر كيلريمزك هر بريسنه اقل مرتبه اردوى هايونلدن يوزر نفر جنكجى وضع اولنورسه ان شاالله تعالى اعداى دينه مقاومت ممكندر . »

بو جواب اوزرينه پاشانك آرزوسى تماميله يرينه كتيرلدى . اردودن بيسك ايكى يوز نفر كوندرلدى . اون ايكيلر ، چكدير . لريله (رسمو) اوكلرنده بولونيوردى . عسكرلر چكديريلره تقسيم ايلدى . دشمنك حركاتنه مانع اولمق ايچون لازم كان ترتيبات متعاقباً آلندى . دشمن بوندن خبر آلمشدى : (استديه) لجانسده يكرمى چكديرى ايله قاليونلرى وماعونهلرى واردى . درحال يونلرى عسكرلرله تجهيز ايتدى . آقشام اوزرى جناق لجانسه طوغرو ايلريله‌دى . كجه ، لجانك اوكنه واصل اولدى . او آنده ، لجانسده‌كى غوغه‌لرندن آتش ويريلدى ، دشمن دونانماسنك كلديكى اخبار اولوندى . بو صره‌ده دونانمامز (فدوله) لجانسده ايدى . دشمن كيلرينك عددى دونانمامزده‌كى سردارك معلومى دكلدى . او ، يونلرى يدى چكديرى ظن ايديوردى . بناءً عليه بو قدر آز بر قوتك اون ايكى كميه قارشى طورامهجغى

فوقنايده اجتماع ايدن دول متفقه وروس متاركه مرخصلرى

yarısı iki donanma birbirine çatmış, en kanlı, en şiddetli darbelerle birbirini ezmeye çalışıyordu. Osmanlı donanması, Kandiye kahramanlarına yol açmaya uğraşıyor, düşman donanması Osmanlı ordusunu zahiresiz yardımsız bırakmak istiyordu. İlk darbede, donanmamız mühim bir galibiyete nail oldu, deniz kahramanlarımızın celadeti düşman gemilerini karmakarışık etdi. Fakat bu sırada geriden gelen üç düşman çekdirisi, ani bir hareketle gemilerimizin arasına karışdı. Bu çekdiriler evvela kendi gemilerimiz zann edildi. Biraz sonra düşman gemileri

Medine-i Münevvere'de Gabir cihetlerindeki hidematından dolayı bir alayımızın sancağına muharebe gümüş imtiyaz madalyası ta'liki

olduğu anlaşılınca, düşmanın hilesine uğrandığı tahakkuk etdi. Fakat azimden dönmemek lazımdı. Düşman şiddetle mukavemet ediyor, gemileri gelir gelmez hücum şiddetini bir kat daha artırıyordu. Yalnız Memi Paşa'nın çekdirisini üç düşman gemisi sarmışdı. Memi Paşa, düşmanla son dakikaya kadar çarpışdı. Çekdirisine hücum eden geminin üçüne de şanlı bir suretde karşı koydu, ikisini batırdı, şiddet ve azmiyle üçüncüye de taarruz etdi. Bir zaman oldu ki, zulmetler içinde düşman taarruzundan sıyrılmak istedi. Fakat çekdirisinin kayalığı düşman gemisine saplanmışdı. Memi Paşa gemisini yedekle kurtardı. Bu sırada düşman Durak Bey'in çekdirisiyle uğraşıyordu. Durak Bey, o tarihe gelinceye kadar deniz kahramanlarımız içinde teferrüd etmişdi. Düşman donanmasının hareketini görür görmez, o daha evvel davranmış, düşmanın başterdesine çatmışdı. Durak Bey'in çekdirisi harikulade muvaffakiyetler göster-

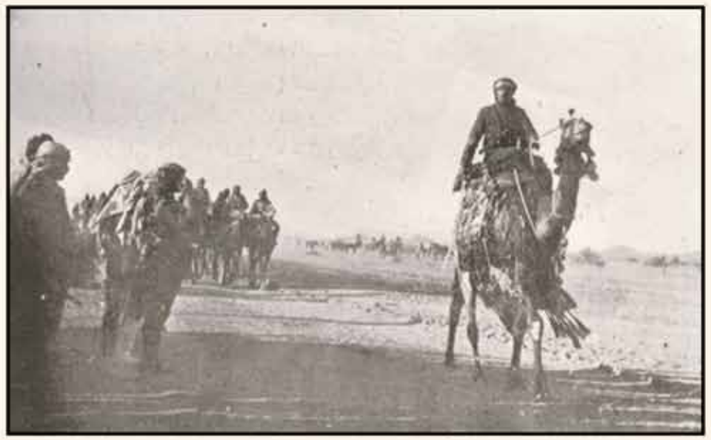
şüphesizdi. Düşman, donanmamıza karşı hilekârâne hareket etdi. Evvela, öne doğru yedi çekdiri gönderdi. Donanmadaki askerlerin serdarı Halil Paşa, düşmanın bu cüz'î kuvvetini görünce, zafer ve galebeye katiyen emin oldu. Düşman gemilerine taarruz etmeye karar verdi. Bu kararını Memi Paşa'ya açarak:

— Ben düşman gemileri üzerine varırım.

Dedi. Memi Paşa tecrübeli idi. Deniz seferlerine, gece muharebelerinin tehlikelerine tamamen vâkıfdı. Senelerden beri denizlerde çarpışmış, düşmana karşı galebeler kazanmışdı. Halil Paşa'yı bu fikrinden vazgeçirmek istedi:

— Paşa karındaş. Böyle şebb-i târda derya cengi hâtırât-ı azîmeyi muktezi hatadır.

Dedi. Halil Paşa'yı gece hücumu yapmakdan men' etmeye çalışdı. Fakat paşa, bu kadar az bir kuvvete karşı taarruz etmemeği cüretsizlik add eyliyor, fırsatı kaçırmamak arzu ediyordu. Binaen aleyh Memi Paşa'nın tedbire, tecrübeye, ihtiyata müstenid

Bi'r-i Maşi'de: Hecin süvar alayının geçid resmi

fikirlerini dinlemedi. Düşman üzerine şiddetle hücum etdi. On iki deniz kahramanı, paşanın bu hareketini görünce, bittabi', onlar da hücuma mecbur oldular. Bir müddet, gecenin karanlıkları içinde medîd bir tekbir zemzemesi dalgalar üzerinde dağılarak ufuklara aks etdi. Bu sadme pek müdhişdi. Gece

شهه‌سزدى . دشمن ، دونانمه‌زه قارشى حيله‌كارانه حركت ايتدى . اولا ، اوكه طوغرى يدى چكديرى كوندردى . دونانمه‌دكى عسكرلرك سردارى خليل‌پاشا ، دشمنك بو جزئى قوتى كورونجه ، ظفر وغلبه‌يه قطعاً امين اولدى . دشمن كيلرينه‌تعرض اجتكار اوريردى . بوقرارينى مى پاشايه آچدرق :

— بن دشمن كيلرى اوزرينه وارىرم .

ديدى . مى‌پاشا تجربه‌لى‌ايدى . دكز سفرلرينه ، كيجه‌محاربه‌لرينك تهلكه‌لرينه تماماً واقفدى . سنه‌لردن برى دكزلرده چاريشمش ، دشمنه قارشى غلبه‌لر قازانمشدى . خليل پاشانك بو فكرندن واز كچيرمك ايسته‌دى :

— پاشا قرنداش . بويله شب تاريده دريا جنكى خطرات عظيمه‌يى مقتضى حالدر .

ديدى . خليل پاشانى كيجه هجومى پاچقدن منع اجتمكه چاليشدى . فقط پاشا ، بوقدر آز بر قوته قارشى تعرض اجتمكى جرأتسزلك عد ايليور ، فرصتى قاچيرمامق آرزوايديورودى . بناءً عليه مى پاشانك تدبيره ، تجربه‌يه ، احتياطه مستند

مدينهٔ منوره‌ده غايه هريرلرنده‌كى خدماتنده اولدقى بر آلايمزك متجاوز محاربه كوسه امتيازه مدالياسى تعليقى

اولديغى آكلاشيلنجه ، دشمنك حيله‌سنه اوغرامديغى تحقق ايتدى . فقط عزمدن دونمه‌مك لازمدى . دشمن شدتله مقاومت ايديور ، كيلرى كليه كلز هجوم شدتى بر قات دها آرتيريوردى . بالكز مى پاشانك چكديرسى اوچ دشمن كيسى صار مشدى . مى‌پاشا دشمنله صولده‌دقيقه‌يه قدر چاريشدى . چكديرسنه هجوم ايدن كيمك اوچنده شائبه برصورتده قارشى قويدى ، ايكيسنى باطيردى ، شدت و عزميله اوچنجيه‌ده تعرض ايتدى . برزمان اولدى كه ، ظلمتلر ايچنده دشمن تعرضندن صيرلمق ايسته‌

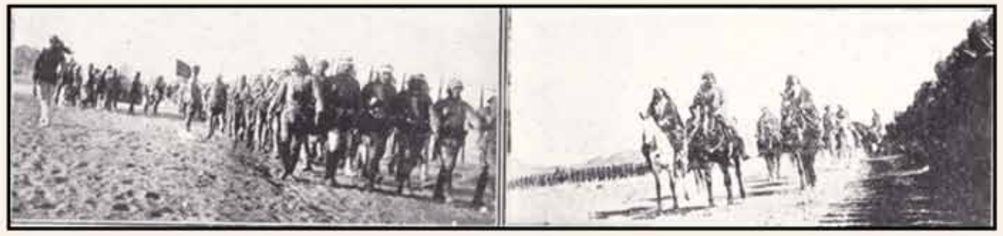
بدر مشاهده‌سى : شعيب سوار آلايمك كچيد رسمى

دى . فقط چكديرسنك قبالى دشمن كيسنه صاپلانمشدى . مى پاشا كيسنى يدكه قورتاردى . بوصره‌ده دشمن دوراق بكك چكديرسيله اوغراشيوردى . دوراق بك ، او تاريخه كلنجه‌يه قدر دكز قهرمانلرينى ايچنده تفرد ايتمشدى . دشمن دونانمه‌سنك حركتى كودر كودرمز ، او دها اول طاوراندى ، دشمنك پاشتردەسنه چاتمشدى . دوراق بكك چكديرسى خارق‌العاده موفقيتلر كوستر .

arasında kaçırmaya muvaffak oldu. Kendi, gemisinde kaldı, kanının son damlasına kadar düşmanla çarpışdı. Bu cidal hakikaten ulvî idi! Gemide, Durak Bey'le beraber birkaç levend, ez cümle Kara Mehmed, düşmanla yalnız başlarına çarpışıyorlardı. Hiçbiri de düşmanın çokluğundan, gemilerinin fazlalığından zerre kadar fütûr getirmiyorlardı. Kara Mehmed, bu ulvî zamanlarda, yenilmez, usanmaz, yılmaz bir kahramandı.

yordu. Bu çekdiride, fedakar bir levend, şecaatiyle, gayreti ile temeyyüz ediyordu: Bu kahraman, Kara Mehmed idi.

Kara Mehmed, deniz cenklerinde harikalar gösterirdi. Ömrünü dalgalar üzerinde geçiren bu fedakar levend, Osmanlı donanmasıyla Akdeniz'de, İtalya sahillerinde dolaşmışdı. Müfekkiresi Barbarosların, Turgudların zafer hikayeleriyle dolu idi. Nazarında deniz,

Medine: Gabar'dan Bi'r-i Maşi'ye gelen bir alayın Kumandan Fahri Paşa huzurunda geçid resmi ve teftişi

Kılıcını olanca metaneti, kuvveti ile etrafına savurduğu zaman, yanına düşmandan hiçbir nefer yaklaşamıyor, bilakis Kara Mehmed'in kahramanane bir savletle düşman üzerine atıldığı görülüyordu. Ortalık simsiyahdı. Karanlıkdan göz gözü göremiyordu. Bu kesif karanlık içinde, denizin korkunç suları üzerinde askerlerin çabaladığı, ağır sükutların mahûf sadaları işidiliyor, kopan başların ve kolların sular üzerinde, dalgaların hırçınlıklarıyla çalkandığı görülüyordu. Bu mücadele, müdhiş ve kanlı idi. Durak Bey, maiyyetindeki levendlerle kahramanane çarpışmış, bu muazzam mücadele neticesinde parlak bir suretde nihayet şehid olmuşdu.

Bir hecin süvar keşif kolu

Kara Mehmed, reisinin şehadeti üzerine birdenbire ortadan gaib oldu. Artık Durak Bey'in gemisi, düşman elinde bir zafer ganimeti idi. Kara Mehmed'i kimse göremiyordu. Cesur levend, arkadaşlarıyla son defa görüşdü, bu mağlubiyeti mümkün değil hazm edemeyeceğini anlatdı. Kendisinin cebhaneye saklanacağını, gemiyi behemehal ber-hevâ edeceğini, düşmanı büyük bir felakete uğratmak için hayatın asla gözünde olmadığını söyledi. Filhakika, katiyen Bir zafer ve ganimet sahası idi. Onun için suların hırçınlığı, dalgaların gazabı, furtunaların şiddeti, sevilen bir kadının asabî hallerinden başka bir şey değildi. O, bunların hepsini mütevekkilane bir kalble karşılar, bütün ef'âlinde zaferden başka bir şey düşünmezdi. Şimdi, bu deniz cengi, zulmetler içinde vuku'a gelen bu müsademeler, onun indinde gayr-ı me'mûl zafer vesileleri idi. Hususiyle geminin reisine, Durak Bey'e son derece hürmeti vardı. Bey'in celadetini, merdliğini, fedakarlığını rûhen takdir eder, maiyyetinde canını feda eylemeği en büyük saadet telakki eylerdi. Kara Mehmed bu müsademe esnasında öyle çarpışıyordu ki, önüne gelen düşman askerlerini olanca kuvvetiyle kavrıyor, dalgaların korkunç derinliklerine yolluyordu. Bu şiddet, bu kan, bu sadme saatlerce sürdü. Nihayet Durak Bey, maiyyetindeki levendlerden kimse kalmadığını gördü, Halil Paşa'yı olsun felaketden kurtarmak istedi:

— Paşa karındaş. Sen reis-i asker bulundun. Bari beyhude yere sen telef olma. Zira iş işden geçüp şimdiden sonra bu gemiden hayır kalmadı.

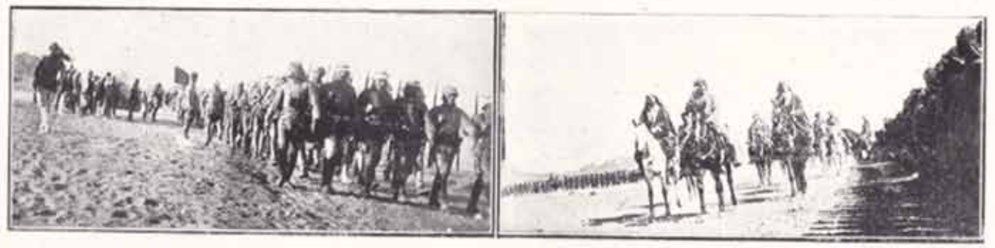
Dedi. Paşayı filikasına bindirdi, muharebenin gürültüleri

Medine'de Bi'r-i Maşi mevzünde tabur kumandanı, tertibatını Fahri Paşa'ya izah ediyor

يوردی . يوجكدريده ، فداكار پر لوند ، شجاعتيله ، غيرتی ايله تميز ايديپوردی : يوقهرمان ، قره محمد ايدی .

قره محمد ، دكز جنكلرنده خارقه‌لر كوسترپردی . عمرينی طالعه‌لر اوزرنده كچرن بو فداكار لوند ، عثمانلی دوناتماسيله آتی دكزده ، ايتاليا ساحللرنده طولاشمشدی . مفكره‌سی باربارو . سلرك ، طورغودلرك ظفر حكايه‌لريله طولو ايدی . نظرنده دكز ،

مدينه : غابه‌دره بئر ماشی‌يه كلن پر آلديك فرمانداسه فخری پاشا حضورنده كچيد رسمی و تفتيشی

پرظفر وغنيمت ساحه‌سی ايدی . اونك ايچون صولرك خيرچينلغی ، طالعه‌لرك غضبی ، فورطنه‌لرك شدتی ، سويلن پر قادينك عصبی حللرندن پاشقه پرشی دكلدی . او ، يونلرك هپسنی متوكلانه پر قابله قارشيلار ، يوتون افعالنده ظفردن پاشقه پرشی دوشونمزدی . شمدی ، بودكز جنكی ، ظاهرده ايچنده وقوعه كلن بومصادمه‌لر ، اونك عندنده غيرمأمول ظفر وسيله‌لری ايدی . خصوصيله كمينك رئيسنه ، دوراق بك صوك درجه حرمتی واردی . بك جلادتی ، مردلكنی ، فداكارلغی روحاً تقدير ايدر ، معيتنده جانی فدا ايلهمكی اك بيوك سعادت تلقی ايلردی . قره محمد بو مصادمه اثناسنده اوپله جار . پيشبوردی كه ، اوكنه‌كان دشمن عسكرلرينی اولاجه قوتيله قورايور ، طالعه‌لرك قورقونج درينلكلرينه يوللايوردی . بوشدت ، بو فان ، بوصدمه ساعتلرجه سوردی . نهايت دوراق بك ، معيتنده‌كی لوندلردن كيمسه‌قلمادينی كوردی ، خليل پاشانی اولسون فلاكتدن قورتارمق ايسته‌دی :

— پاشا قرنداش . سن رئيس عسكر بولندك . بارى بيهوده يره سن تلف اوله . زيرا ايش ايشدن كچوب شمدفكره بوكيدن خير قالمدی .

ديدی . پاشانی فلكه‌سنه بندرردی ، محاربه‌نك كورولتولری

پرشهين سراء كشف قولی

مدينه‌ده بئرماشی موضعنده طابور قوماندانی ، ترجمانی فخری پاشايه ايضاح ايدييور

قيليجی اولانجه متاثی ، قوتی ايله اطرافنه صاووردينی زمان ، پاشه دشمندن هيچ پر نفر يقلاشاميور ، بالعكس قره محمدك قهرمانانه پرصولته دشمن اوزرينه آتيلديغی كورولپوردی . اورتالق سيم سياهدی . قاراكلدن كوز كوزی كورمه‌يوردی . بوكثيف قاراكلق ايچنده ، دكزك فورقونج صولری اوزرنده عسكرلرك جانلادينی ، آغير سقوطلرك مخوف صدالری ايشيديليور ، قوپان پاشالرك وقوعلرك صولر اوزرنده ، طالعه‌لرك خيرچينلقلريله چالقانديغی كورولپوردی . بو مجادله ، مدهش و قانلی ايدی . دوراق بك ، معيتنده‌كی لوندلرله قهرمانانه چاريشمش ، بومعظم مجادله‌نتيجه‌سنده پارلاق پرصوردنده نهايت شهيد اولمشدی .

قره محمد ، رئيسنك شهادتی اوزرينه پردنبره اورتەدن غائب اولدی . آرتق دوراق بكك كبيسی ، دشمن اللده پرظفر غنيمتی ايدی . قره محمدی كيمسه كوره‌ميوردی . جسورلوند ، آرقداشلريله صوك دفعه كوروشدی ، بومغلوبيتی ممكن دكل هضم ايده . ميه چكنی آكلاندی . كنديسنك جبخانه‌يه ساقلاناجغنی ، كمينی بهمه حال پرهوا ايده . چكنی ، دشمنی بويوك پر فلاكته اوغراتمق ايچون حياتك اصلا كوزنده اولمادينی سويله‌دی . فی الحقيقه ، قطعياً

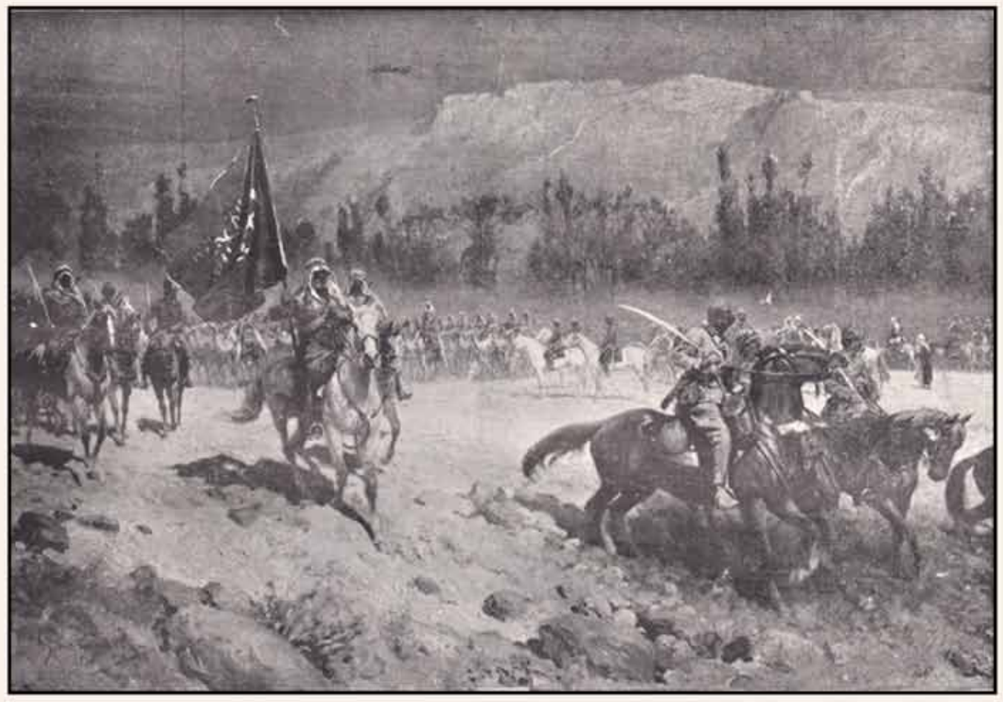
mağlubiyete tahammül edemeyeceğini, icabında bin dürlü felaketlere göğüs gererek namusla, şerefle ölmeyi saadet add edeceğini düşmanlara da gösterecekdi. Kalbi şevk ve sürurdan heyecan içinde idi. Yavaş yavaş ilerledi, cebinden bir fitil çıkardı. Cebhaneyi birdenbire tutuşturdu. Müdhiş bir gürültü ortalığı birbirine katdı. Eller, kollar, bacaklar havaya uçdu. Durak Reis'in gemisi, içine dolan düşmanlarla beraber, parçalandı. Kalan kısmı da muhterem şehidin, Kara Mehmed'in ulvî cesedi ile birlikde ağır ağır denizin dalgaları içine gömüldü. Ortalığı feryadlar, vaveylalar kaplamışdı.

* * *

Kara Mehmed Osmanlı namusunu i'lâ ederek Girid sularının muzallem karar vermişdi: Gemi Girid limanlarına getirildiği zaman, münasib bir vakti gözetilecek, Durak Bey'in zaferlerine yarayan, kahraman levendler için bir zafer arslanı telakki edilen gemiyi düşman elinde bırakmayacakdı.

Kara Mehmed, kimse görmeden, geminin cebhanesine saklandı. Orada, karanlık yerde açlığa, susuzluğa, herşeye katlandı. Donanmamızın uğradığı bozgunluk ciğerine işlemişdi. Durak Reis'in al kanlar içinde şehadeti bir dürlü gözünün önünden gitmiyordu. O kanlı çarpışmaları düşündükce, yüreği sızlıyor, gözleri yaşarıyordu. Kara Mehmed, her ne olursa olsun, düşmandan Durak Reis'in intikamını alacakdı.

Düşman, Durak Reis'in gemisini yedekleyerek (İstinidye) limanına getirdi. Düşman askerleri Osmanlılardan alınan gemileri görünce,

Filistin cephesine doğru

derinliklerine müebbeden çekildiği sırada, Serdar-ı ekrem Çanak limanından top ve tüfenk seslerini dinliyor, düşman gemilerinden atılan fişenkleri seyr ediyordu. Dalgalar kayalarda korkunç gürültüler peyda eyliyordu. Gece, bütün dehşetiyle hüküm-ferma idi. Durak Reis'in gece yarısı kayalara çarpan fırkatalarından kurtulan levendler, karaya çıkmışlardı. Uzakda, muzallem bir vücudun, karanlıklar içinde, sahilin mahûf dalgaları karşısına oturmuş, uzaklardan bir şeyler beklediğini görmüşlerdi: Fazıl Ahmet Paşa ellerini semaya kaldırmış, bütün samimiyeti ile dua ediyor, İslam askerine nusretler temenni eyliyordu...

Ahmet Refik

sevinçlerinden ne yapacaklarını şaşırdılar. Osmanlı donanmasını bozduk diye çıldırıyorlar, şenlik yapıyorlardı. Hatta askerden, ahaliden bir çokları Osmanlılardan alınan gemileri seyretmek için koşdular. Durak Reis'in gemisini görmek için yığın yığın, gemiye doldular. Kara Mehmed, cebhanede idi: Dişlerini sıkıyor, sabırsızlıkdan ne yapacağını şaşırıyordu. Nihayet gemiye yüzlerce insan dolduğunu görünce, rahat bir nefes aldı. Artık intikam dakikaları yaklaşmışdı. Hiçbir şey gözünde değildi. Şanlı, merdane bir ölüm, onun nazarında ulvî bir şehadetti. Vatanına, milletine, dinine bu şehadetiyle pek büyük hizmet edecekti. Osmanlı merdliğinin

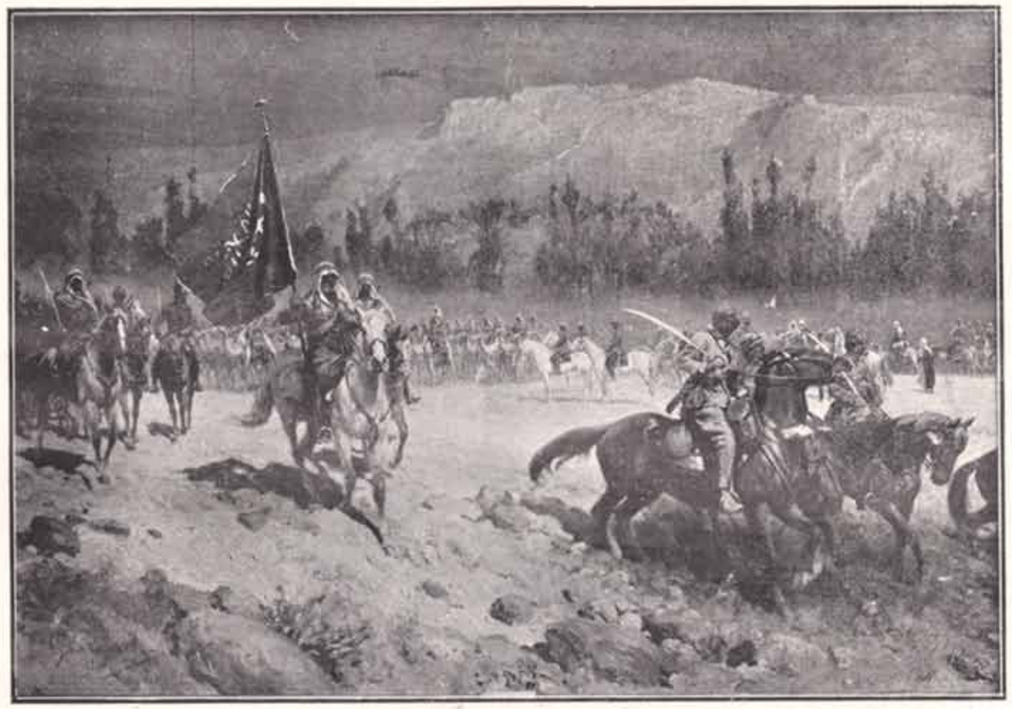
قرار ويرمشدى : كمى كريد لمانلرينه كتيرلديكى زمان، مناسب بروقتى كوزتليه‌جك ، دوراق بكك ظفرلرينه پارايان ، قهرمانلوندر ايچون بر ظفر آرسلانى تلق ايدبلن كمى‌يى دشمن النده برافمايه‌جقدى .

قره محمد ، كيمسه كورمه‌دن ، كمينك جبخانه‌سنه صاقلاندى . اورادە ، قارانلق پردە آجلغه ، صوسزلغه ، هر شيئه قاتلاندى . دونانمامزك اوغرادينى بوزغونلق جكرينه ايشله‌مشدى . دوراق رئيسك آل قانلر ايچنده شهادتى بر درلو كوزينك اوكندن كيتميوردى . اوقانلى جاريشمالرى دوشوندكجه ، يوره‌كى سزلايور ، كوزلرى ياشاريوردى . قره محمد ، هر نه اولورسه اولسون ، دشمندن دوراق رئيسك انتقامنى آلاجقدى .

دشمن ، دوراق رئيسك كمينى يدكلەرك (استديه) لمانه كتيردى . دشمن عسكرلرى عثمانليلردن آلنان كيلرى كورونجه ، مغلوبيته تحمل ايدەميه‌جكنى ، ايجابنده بيك درلو فلاكتلره كوكس كره‌رك ناموسله ، شرفله اولمكى سعادت عد ايده‌جكنى دشمنلره كوسترمه‌جكدى . قلبى شوق وسروردن هيجان ايچنده ايدى . ياواش ياواش ايلريلەدى ، جبينندن بر فتيل چيقاردى . جبخانه‌يى پردنبره طوتوشديردى . مدهش بر كورولتو اورتالغى بربرينه قاندى . الار ، قولار ، باجاقلر هوايه اوچدى . دوراق رئيسك كمينى ، ايچنه طولان دشمنلرله برابر ، پارچالاندى . قالان قسمى‌ده محترم شهيدك ، قره محمدك علوى جسدى ايله برلكده آغير آغير دكزك طالغه‌لرى ايچنه كومولدى . اورتالغى فريادلر ، واويلالر قابلامشدى .

* * *

قره محمد عثمانلى ناموسنى اعلا ايده‌رك كريد صولرينك مظلم

فلسطين جبهه‌سنه طوغرو

سو يجلرندن نه پايه جقارينى شاشير . دريلكلرينه مؤبداً چكديكى صره‌ده ، دبلر . عثمانلى دونانماسنى بوزدق ديه سردار اكرم جناق لمانندن طوپ جيلدريريورلر ، شنلك پاپيورلردى . حتى عسكردن ، اهاليدن و تفنك سسارينى ديكله‌يور ، دشمن كيلرندن آتيلان فشنكلرى برجوقلرى عثمانليلردن آلنان كيلرى سير ايتمك ايچون قوشديلر . سير ايديورودى . طالغه‌لر قاپالرده قورقونج كورولتولر پيدا دوراق رئيسك كيسنى كورمك ايچون يينين يينين ، كيمه طولديلر . ايليوردى . كيجه ، يوتون دهشتيله حكم‌فرما ايدى . دوراق رئيسك قره محمد ، جبخانه‌ده ايدى : دينسلرينى صيقيور ، صبرسزلقدن كيجه پاريسى قياره جارپان فرقه‌لرندن قورتولان لوندر ، قره‌يه نه پاپاجغنى شاشيريوردى . نهايت كيمه يوزلرجه انسان طولديغنى جيقمشلردى. اوزاقده، معظم بروجودك، قارانلقلر ايچنده ، ساحلك كورونجه ، راحت بر نفس آلدى . آرتق انتقام دقيقه‌لرى مخوف طالغه‌لرى قارشيسنه اوطورمش ، اوزاقلردن برشيلر يكه‌ديكنى ياقلاشمشدى . هيچ برشى كوزنده دكلدى . شائلى ، مردانه بر كورمشلردى : فاضل احمد پاشا الرينى سايه قالديرمش ، يوتون اولوم ، اونك نظرنده علوى بر شهادتدى . وطنه ، ملته ، دينه صميمى ايله دعا ايديور ، اسلام عسكريته نصرتلر تمنى ايليوردى... بو شهادتيله پك بويوك خدمت ايده‌جكدى . عثمانلى مردلكنك

احمد رفيق

gideceğimiz yolu, yapacağımız işi anlattım. Anladılar ve "Beraberiz" dediler. Artık yamaçlarda fırtınalardan eninler, derelerden köpüren gazûb gizli emeller, ovalarda uluyan vahşî ve müfteris sadalar bizi teşyi' ediyordu.

Arkamızda bıraktığımız gayr-i muntazam izlerle tabîîn şedâid ve müşkilâtını yenmeye çalıştığımızı görerek ilerliyorduk. Geçeceğimiz yolda vakur ve pür azamet uzanan, asrın bize kitab-ı hayatından bir sahife-i hûn ve cidal söyleyen "Büyüksu".

-"Geç! Diyordu. Yolunuz açık olsun. Karlı dağlar, tehlikeli geçitler, mahûf uçurumlar sizi korkutmasın! Yeşil

Bir kıt'a-i askeriyemiz molada

Şehzade Osman Fuad Efendi Hazretleri Sina Cephesinde

çınarlar altında, siyah gözlerinde sizin hayaliniz, pembe dudaklarında sizin isminiz dolaşan sevgilileriniz, ıssız gecelerde yalnız ve kimsesiz otururak sizi düşünürken başları açık, karanlıklarda sizin muvaffakiyetinizi istiyorlar. Yürü!... Yeni Turan'ın muazzez sokaklarında düşman mahmuzları, ilâhî mabedlerin mukaddes kabirlerinde, nâkus [çan] sadaları çınlamasın!

Başkumandan vekili Suriye ve Garbî Arabistan umum kumandanı ile birlikde teftişde

Cepheye müteheyyî-i hareket bir kıtamız bir şimendüfer istasyonunda intizarda

"BİR KUMANDA: ATEŞ!..."

Yollar kapanmış, izler kapanmış, sükûn inleyen cebellerde kanlı hayaller, hicran terennüm eden semalarda mevtâf rüzgâr dolaşıyordu. Sular donmuş, nehirler durmuş, kardan yığınlar, buzdan geçitler görünüyordu. Her yer, her şey câmid ve beyaz bir karanlık içinde fezaya münkalib olmuştu.

Ortalıkta ne bir insan ne bir zevi'l-hayat! Yüksek şâhikalardan mahûf sadalarla dökülen beyaz köpüklü selsebil isyan, mazinin acıklı zamanlarını âsârın tarihe karışmış feci anlarını, hayatın bitmez tükenmez elem ve ıstıraplarını söylerken, yüksek dağlarda husule gelen akisler kahramanlık, hamaset devirlerinden uzun bir hikâye-i şan ve şehamet naklediyordu. İleri gidecektik "Düşman, diyorlar; taarruz için böyle zamanları intihap eder." Gözlerimde Oğuz'un yıldırım ateşleri, dimağımda vatanın sönmez mukaddes alevleri parladı. Kalbim Kâbe'ye, bükülmez kolum düşmana teveccüh ederek şimâlin sisler, dumanlar içinde kaybolan sema-pâye dağlarına Türk'ün yılmaz yumruğunu sıktım ve gösterdim.

Silâhlarımı aldım, askerlerimi çağırdım,

کیده‌جکمز یولی، یاپه‌جغمز ایشی اکلاتدم. اکلادیلر و برابرز دیدیلر. ارتق یاجاجلرده فورطنه‌لردن اتینلر، دره‌لردن کوپورمن غضوب کیزلی املر، اووه‌لرده اولویان وحشی ومفترس صدالر بزی تشییع ایدییوردی.

آوقامزده براقدیغمز غیر منتظم ایزلرله طبیعك شدائد و مشکلاتی یمکه چالیشدیغمزی کوره‌رك ایلریلیوردق. چه. جکمز یولده وقور و پر عظمت اوزانان، عصرك بزه کتاب حیاتندن برصحیفهٔ خون وجدال سویله‌ین « بیوك صو: »

— «کچ! دییوردی. یولکز آچیق اولسون قارلی طاغلر، تهلکلی کیدلر، مخوف اوچوروملر سزی قورقوتماسین! یشیل

شهزاده عثمان فؤاد افندی حضرتلری

سینا جبهه‌سنده

چنارلر آلتنده، سیاه کوزلرنده سزك خیالکز، پنبه دوداقلرنده سزك اسمکز دولاشان سوکیلیلرکز، ایسسز کیجه‌لرده یالکز وکیمسه‌سز اوطوره‌رق

سزی دوشونورکن باشاری آچیق، قراکاغلرده سزك موفقیتکزی ایستیورلر. یورو !.. یکی تورانك معزز سوقاقلرنده دشمن مهموز. لری، الهی معبدلرك مقدس قبرلرنده ناقوس صدالری چینلاماسین!

باسه‌قوماندانلرد وکیلی سویله‌ین وغربی عربستانده عموم قوماندانی بولنمقده نقتیشده

شاهقه‌لردن مخوف صدالرله دوکلن بیاض کویوکلی سلسبیل عصیان ماضیلك آچیقلی زمانلرینی اعصارك تاریخه قاریشمش فجیع آثارینی، حیاتك یتمز، توکنمز الم و اضطرابلرینی سویلرکن؛ یوکسك داغلرده حصوله کلن عکسلر قهرمانلق، حماست دورلرندن اوزون برحکایهٔ شان وشهامت نقل ایدییوردی. ایلری کیده‌جکدك. «دشمن؛ دییورلر. تعرض ایچون بویله زمانلری انتخاب ایدر.»

کوزلرمده اوغوزك بیلدیرم آتشلری، دماغمده وطنك سونمز مقدس آلولری پارلادی، قلبم کعبه‌یه، یوکسلز قوم دشمنه توجه ایدرك شمالك سیسلر، دومانلر ایچنده غائب اولان سما پایه داغلرینه تورکك بیلماز یورغونی صیقدم وکوستردم.

سلاحلرمی آلدم، عسکرلرمی چاغیردم،

جبهه منهی حرکت بر قطعه‌مز بر شمندوفر استاسیونده انتظارده

saçlı ninelerini mahzun ve boynu bükük arkalarında bırakarak Türk'ün gücünü Türk'ün azmini korkaklara bildirmek için bütün bu coşkun dereleri ve bütün bu çıkılmaz tepeleri kendi emel ve arzularına râm ettiler. Gelirken de size, yıktığınız evlerin, söndürdüğünüz ocakların, tahkir ettiğiniz mukaddesatın mükâfatı olarak sinelerinizi delecek parlak süngüler, beyninizde uğuldayacak sivri mermiler, cihanı ölülere boğan yuvarlak bombalar getirdiler. Artık düşman hattına, düşman hududuna yaklaşmıştık. Askerlerimin dağınık nizama geçmeleri emrini verdim. Sağımızı temin eden muhterem arkadaşım "Necip Fikret" vakûr nasiyesiyle, pür şevk ve handan mevcudiyetiyle kıtasının önünde bir âbide-i şîr ve hamâset şeklinde bî-perva yürürken bu ince ve rakîk, şair ruhlu gencin hayata pek çok râbıtalarla bağlanmış bu ihtiyat zâbitinin, ölümü istihkar yolunda gösterdiği cesaret ve lâkaydî bana hayretler veriyordu. Ateşler, dumanlar göründü. Düşman nöbetçilerinin karanlıklarda beyaz zemin üzerine irtisam eden gölgeleri fark olunuyordu. İcra edilecek harekette gâfil düşman nöbetçilerini ikaz etmeden daha ilerilere sokulmak ve düşman karakollarını

İzmir endaht poligonu ve parkı

Poligon gazinosunun içi

yandan, geriden tehdid etmek lâzım geliyordu ve sezdirmeden sokulduk. Namlular ileriye, parmaklar tetiğe, kalpler Allah'a teveccüh etti. Muhiti inleten, ruhları teshir eden yüksek "bir kumanda"nın akislerini etraf bize iâde etti.

"Ateş!..."

Asker kükredi. Dağlar titredi. Düşman harap ve muzmahill kaçarken "Necip Fikret" beyaz karlar ve al kanlar içinde gülümseyerek bizim ileri hareketimizi gözleriyle takip ediyordu.

Beyaz köpüklerle kabaran ak saçlarımı, tûfan-ı Nuh'u bilen ihtiyar mevcudiyetimi çiğnetmemek için, nice bin nevâzişlerle eteklerini öptüğüm yiğitler, yurdumun altın mahsulleri peygamberler diyarının yâd ellerle harap olmaması için bütün bu mevani'i yıkınız ve aşınız!

Camilerden Allah'ın ismini, kitaplardan peygamberin dinini kaldırmamak isterseniz; düşman kurşunları, kar tufanları azminize hâil olmasın. Türk erlerine Hakk muîndir." dedi ve bize yol verdikten sonra yine mazinin acıklı ve kanlı sayfalarını uzun uzun tekrar ağlayarak nakle başladı. Geçtiğimiz yollardan, aştığımız dağlardan hep ve daima asırları kucağında büyüten "Kocasu'yun" feryadını işitiyorduk. Düşman izini, düşman mevcudiyetini bulabilmek için daha epeyce yol gitmek ve hatta dumanlar içinde hayali görünen cibâlin karşıki zirvelerini tutmak icab ediyordu.

Ayaklarımız dondu, ellerimiz üşüdü, her birimizin üzerinde kardan sihanlar peyda oldu fakat sönmez kin, kırılmaz azim, lâyetezelzel bir iman her türlü müşkilâtı çiğneyerek bizi daha ilerilere gitmeye icbar ediyordu. Millî varlığımıza kasteden hâinleri bulup diyecektik ki:

- "Karşınızda gördüğünüz Türk gençleri mavi gözlü sevgililerini, ak

İzmir'de hayat-ı askeriye inkişafatından endaht ve spor

بياض كوپوكلرله قاپلان آق صاچلرمى ، طوفان نوحى بيلن اختيار موجودىمى چيكشتەمك ايچون، بچه‌بيك‌نوازشلرله اتكلرينى اوپديكم بيكلر يوردينك آلتون محصوللى بيغمبرلر ديارينك پاد الملرله خراب اولماسى ايچون بتون بو موانعى بيقيكز و آشيكز !

جامعلردن الهك اسمنى، كتابلردن پيغمبرك دينى قالدىرمامق ايسترسه‌كز؛ دشمن قورشونلرى ؛ قار طوفانلرى عزمكزه حائل اولماسين.. تورك أرلرينه حق معبدر ، ديدى و يزه يول ويردكدن سكره بنه ماضيك آجيقلى وقائى صحيفه‌لرينى اوزون اوزون تكرار آغلەرق نقله باشلادى . چكديكمز يوللردن ، آشديغمز طاغلردن هپ ودائما عصرلرى قوجاغنده پويون ، قوجه صويك ، فرياديني ايشيديوردق. دشمن ايزنى ، دشمن موجوديتى بولەبيلمك ايچون صاچلى ننه‌لرينى محزون و يونى بوكوك آرقه‌لرنده پراقەرق تورك‌ك كوچى، تورك عزمنى قورقاقلره بيلديرمك ايچون بتون بو جو . شقون درەلرى وبتون بو چيقلماز تپه‌لرى كندى امل و ارزولرينه رام ايتمديلر . كليركن ده سزه ؟ يقديغكز ٹەولرك، سوندىرديككز اوجاقلرك، تحقير ايتديككز مقدساتك مكافاتى اولەرق سينه‌لركزى دەلەجك پارلاق سونكولر، پنكزده اوغولدايەجق سيورى مرميلر، جهانى ولولەلره بوغان پووارلاق بومبالر كتيردىلر . . آرتق دشمن خطه ، دشمن حدودينه يقلاشمشدق عسكرلرمك داغيق نظامه كچملرى امرينى ويردم صاغمزى تأمين ايدن محترم ارقداشم ، نجيب فكرت ، وقور ناصيه‌سيله ، پرشوق وخندان موجوديتيله قطعه‌سك اوكنده پرآيده‌ثير وحماست شكننده پيروا پورورکن پوايچه‌ورقيق، شاعر روحلى كنجلك، حياته پك چوق رابطه‌لرله باغلانمش بو احتياط ضابطك ٹولومى استحقار پولنده كوسترديكى جسارت ولاقيدى بكا حيرتلر ويريبوردى.

آقشام، دومانلر كوروندى دشمن توپجيلر. بنك قراكلقلرده بياض زمين اوزرينه ارتسام ايدن كولكەلرى فرق‌اولنيوردى. اجرا ايدىله‌جك حركتده غافل دشمن توپجيلرينى ايقاظ ايتمەدن دها ايلرولەمه سوقولمق و دشمن قره‌قوللرينى

ازميرده حيات عسكريه انكشافاتندن انداخت وسپور

ازميرده حيات عسكريه انكشافاتندن انداخت وسپور

پوليغونه غازينوسنك ايچى

ياندن ، كريدن تهديد ايتمك لازمكليوردى و سز - درمەدن صوقولدق. تأملولر ايلرى‌يه،پارمقلرتتيكه، قلبلرانلهه توجه ايتدى. محيطى ايكەلتن، روحلرى تسخير ايدن يوكسك «بر قوماندەنك عكسلرينى اطراف يزه اعاده ايتدى.

« آتش ! . . . »

عسكر كوكرەدى. داغلر تيزەدى . دشمن خراب ومضمحل قاچاركن «نجيب فكرت» بياض قارلر و آل قانلر ايچنده كولومسەيەرك يزم ايلرى حركتمزى كوزلريله تعقيب ايديبوردى.

Poligonda stajda bulunan makineli tüfenk zabitanının talimleri

SENİN İNTİKAMIN

Kinimin mülhimesine:

Pür-fahr ü sürûr kabaran göğsümde beyaz ve kırmızı renkli kurdelanın hâreli iltimâları parlarken kalbimde tarif olunmaz bir sevinç, gözlerimde alevli ve beşûş bir itimat ile ilk defa ben İstanbul'a dönüyordum. Bütün (a)şk ve muhabbetlerime rağmen nasıl ağlayarak, inleyerek sana veda edip Seddülbahir'in kan ve ölüm kusan muhitine koştum ise bugün de şâd ü hurrem seni kucaklamaya geliyordum. Pek mûnis ve bana yabancı olmayan sokaklardan bir an evvel seni görmek için pür tehâlük koşarken biliyordum ki şu bastığım toprağın, teneffüs ettiğim havanın omuzlarıma yüklettiği vazâifi kısmen olsun yapabildim. Artık ecdâdım gibi ben de bu yerlerin fâtihi, ben de bu yerlerin mâliki sayılırdım. Karşı karşıya gelip de senin bûy-ı ıtr ve şiirini emdiğim ve göğsüm üstünde çarpan başka bir kalbin mevcudiyetini hissettiğim zaman pür-gaşy ve emel gözlerin gülümseyerek ceketime takılmış kurdelâyı gösterdin ve bu nedir? Dedin.

Cevabı verdim:

- O mu?.. Halifenin yurduna, hâkanın ülkesine senin ismet ve mevcudiyetine göz koyan hâinlerin kanından örülmüş nişâne-i zafer!..

Beni o zaman harîrî ellerinle okşadın ve sevdin. İstanbul'da çok kalmayacaktım. Başka yerler, başka cepheler, başka düşmanlar vardı. Tûran ili cesur ve yiğit evlâdlarını bekliyor. Fırkam techizatını alacak, noksanlarını yetirecek, karanlık, tozlu ve uzun yollarda "Kızılelma" türkülerini bağıracaktı. Hayber'de Süleyman, Söğüt'te Osman Han, Semerkant'ta Timur Kurgan, merkadlerinden kalkmış, kesilen Türklerin çiğnenen yerlerin, yıkılan hânümanların intikamını istiyor. Büyük Tûran ufuklarında kanlı, siyah lekeler, ecdadın türbelerinde gizli, boğuk enînler, Türk erlerin kalbinde sönmez azimler ve kinler var. Soruyorduk:

Süngü mübarezesi talimleri

- Ne kadar kalacaksın?

Ve sonra mütevehhiş, hirâsân kalbini tutarak:

Terbiye-i bedeniye idman talimleri

İstemem; dedin söyleme!.. Ben senin bu çılgın ve asabî hallerine gülerken tarihimin mukadderâtına için için ağlıyordum. Senin yanında duyduğum haz ve saadetlerle bahtiyar olurken namuslarına tecavüz edilen genç Türk kızlarının, kesilen, öldürülen arkadaşlarımın mersiye-i felâketine inliyordum. Sen her şeyden bîhaber naklettiğim hikâye-i hamâseti vechinin lâtif işmizazlarıyla dinliyor ve ben bir zamanlar Altınordu'nun hükümran olduğu yerlerde şimdi Moskof cinâyet ve fecîalarını görür gibi oluyordrum. Nabızlarındaki kanlar ateşleniyor, büyük Turan'ın büyük erlerine kalbî sadakat yeminleri ediyordum.

İstanbul'da çok kalmayacaktım. Altayların şâhikasında beyaz-pûş, nûranî bir sîma Türk ordusunun halâskâr kumandanlarını bekliyor. Ay yıldızlı bayrağın Kafkasların buzlu ve dumanlı zirvelerine şan, Türk'ün timsali olan hilâl Kıpçak ve İlhan muhitlerine müjde-resân olacaktı. Çok geçmedi. Bir gün yine tıpkı Seddülbahir'in kan ve ölüm kusan muhitine, yerlerden sular çıkaran ağır topların tehdidkâr kucağına gittiğim gibi senden ağlayarak, inleyerek ayr-

İzmir ahalisinin 50 metrodan rovelverle endahta iştirakleri

سنك انتقامك

كچنلك مناسبتله :

پر فخر وسرور قبارن كوكسمده بياض و قرمزى رنكلى قوردمه‌لرك حارملى اتماعلرى پارلاركن قلبمده تعريف اولنماز بر سويمج ، كوزلرمده آلولى و بشوش بر اعتماد ايله ايلك دفعه بن استانبوله دونيوردم. بوتون شق ومحبتلرمه رغما فصل آغلايه‌رق ، ايكيه‌رك سكا وداع ايدوب سدالبحرك قان و ثولوم قوصان محيطنه قوشدم ايسه بوكوندە شاد و خرم سنى قوجاقلامه كليوردم . پك مونس وبكا يبانجى اولمايان سوقلردن بر آن اول سنى كورمك ايچين برتهالك قوشاركن . ليوردم كه شو باصديغم طوپراغك ، تنفس ايتديكم هوانك اوموزلريمه يوكلتديكى وظائفى قسماً اولسون يايه‌بيلدم. آرتق اجدادم كى بن‌ده بو يرلرك فاتحى ، بن‌ده بويرلرك مالكى صايىليردم .

پرايفوزده ستاژده بولنانلرك ماكنلى تفنك ضابطانك تعليمى

سرنكو مباريزه‌سى تعليمى

قارشى قارشيه كلوبده سنك بوى عطر وشعريكى أمديكم وكوكسم اوستنده چارپان باشمه برقلبك موجوديتى حس ايتديكم زمان بر غنى وامل كوزلرك كولومسه‌رك جاكتمه طاقيلمش قورده‌لرى كوسترديك وبو نه‌در ؟.. ديدك .

جوابى ويردم :

— اومى ؟ . خليفه‌لك بوردينه ، خاقانك اولكاسنه ، سنك عصمت وموجوديتكه كوز قويان خائنلرك قاندن تورولمش نشانهٔ ظفر !..

بى‌اوزمان حريرى الركله اوقشادك و سودك . استانبوله چوق قليه‌جقدم . باشقه يرلر ، باشقه جبهلر ، باشقه دشمنلر واردى. توپ‌ان ايلى جسوريكيت اولادلرينى بكليور . فرقه‌م تجهيزاتى آلەجق ، نقصانلرينى بيتيره‌جك ، قراكاق ، تونلى واوزون بولاردە [قزل الما] تورلرينى باغيره‌جقدى . خيبرده سليمان ، سكودده عثمان خان ، سمرقنده تيمور كوركان مرقدلرندن قالقمش ، كيلن توركلرك ، جيكنه‌جكلرى يرلرك ، بيقيلان خاتمانلرك انتقامنى ايستيور . يوبوك تووان افقلرنده قانلى سياه‌لكلر ، اجدادك تربه‌لرنده كوزل ، يوغوق اثيلر ، تورك أولرينك قلبنده سونمز عزملر وكنلر وار . صوريوردك :

— نه قدر قالاجقسك ؟..

و صوكره متوحش ، هراسان قلبكى طوتارق :

ايسته‌م ؟ ديدك سويله‌مه !..

بن سنك بوجيلغين وعصى حالرينه كولركن تاريخمك مقدراتنه ايچين ايچين اغليوردم . سنك ياتنده دويديغم حظ و سعادتلرله بختيار اولوركن ناموسلرينه تجاوز ايديلن كنج تورك قزلرينك ، كسيان ، تولديريلن عرقداشلرمك مرثيهٔ فلاكتى ايكليوردم . سن هر شيئدن بى خبر نقل ايتديكم حكايهٔ حماستى وجهنك لطيف اشمئزازلريله ديكليور وبن بر زمانلر آلتين اردونك حكمران اولدغى يرلرده شمدى موسقوف جنايت وفجيعه‌لرينى كوردكچه اوليوردم . تبختلرمه‌دكى قانلر آتشله‌نيور ، بويوك تورانك بويوك أولرينه قلبى صداقت يمينلرى ايديبوردم .

استانبوله چوق قليه‌جقدم. آلتايلرك شاهقه‌سنده بياضپوش تورانى بر سيما تورك اردوسنك خلاصكار قوماندانلرينى بكليور . آى پيله‌رلى بايراغم قافقاسلرك بوزلى ودوماغى زروه‌لرينه شان ، تورك تمثالى اولان هلال قبچاق و ايلخان محيطلرينه مژده‌رسان اوله‌جقدى . چوق كچمدى .. بركون ينه طبق سدالبحرك قان وثولوم قوصان محيطنه ، يرلردن صولر جيقساران آغير طوپلرك تهديدكار قوجاغنه كيتديكم كبى سندن آغليه‌رق ، ايكيه‌رك آير .

ازمير اهالىسنك ٥٠ مترودن رووليورله انداخته اشتراكلرى

şekl filaması ile ilerleyen büyük kumandanın rehgüzarına ay zerrîn iltimâlarını sererken kalbimde azim ve ümit, gözlerimde mâzînin nûşîn rüyaları canlandı, içimden doğan lâhûtî bir sadâ

Sina cephesinde sahra sıhhiye ve Hilal-i Ahmer müessesatı

ılıyordum. Şarkın ve şimalin izini yıldızlardan sorarken gözlerin sulanmış, sen beni teşyî ve teşcî için mühtezz dudaklarında hafif bir ibtisam-ı elîm ile şimendifere yaklaşıyorduk. Homurdayan lokomotif tiz ve acı bir safir ile heva-yı nesîmiyi yardı. Bu sadâ-yı ikaz seni benden ayıracak ve kim bilir bir daha hiç görüşemeyecektik. Çocuklar gibi ağladık ve ağlattık. Ben artık kalbim çarparak parçalanarak, son bir nazar-ı tahassürle senden ayrılırken nermin elini uzattın ve

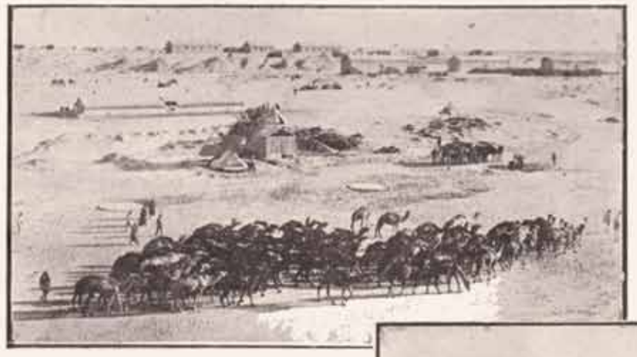
-Al, dedin. Benim yadigârım olsun!... Oh! Bundan intişar eden bû-yı şiir ve sekrin senin benliğinden bana bir şemme-i mestî bahşediyor ve beni çıldırtıyordu.

Günlerce, haftalarca kıble-i âmâlimize müteveccih dağları, tepeleri, dereleri aştık, geçtiğimiz yerlerde, yürüdüğümüz yollarda tozdan bulutlar kabarıyor ve göklere karışıyordu.

En önde al ve yüksek atına binmiş eski zamanın üç tuğlu alemine mükabil kırmızı beyaz müsellesü'ş-

Hecin süvar müfrezelerimiz deniz banyosunda

Bir hecin sürüsü merada otlamakda

hâle-i sürûr ile tezyin eden kamere sanki hitab ediyordu.

-Bir vakitler bütün Asya'yı çiğneyen Avrupa'nın müntehâ-yı garbine kadar gidip Türk'ün varlığını "Franklara" bildiren ceddim "Atilla"ya selâm götür! Yeni Turan serhadlerine aşan Moskofları atlarımızın ayakları altında çiğnemeye gidiyoruz.

"Mâba'dı 284'üncü sahifede"

Kıt'âtımız hecinlerinin mutad intizamla sulanması

يليوردم. شرقك وشمالك ايزيني بيلديزلردن صو. رادكن؛ كوزلرك صولا. نمش سن بني تشييع وتشجيع ايچين مهتزدودلا. قلركده خفيف بر ابتسام اليم‌ايله شمندوفره باقلا. شيوردق. خومورداپان لوقوموتيف تز وآجى برصفير ايله‌هواى نسيمى يارديى. بوصداى ايقاظ سنى بندن ابيره‌جق وكيم بيلير بر دها هيچ كوروشه‌مه‌جكدك. جوجقلر كبى اغلادك وآغلاندك. بن آرتق قلبم چاريه‌رق، بارچالانه‌رق صوك برنظر تحسر ايله‌سندن آريلركن ترمين الى اوزاندك و:

— آل؛ ديدك. بنم يادكارم اولسون!..

اووخ... بوندن انتشار ايدن بوى شعر وسكرين سنك بنلكندن بكا بر شمهٔ مستى بخش ايديبوردوغى جيلدرتيوردى.

كونلر جه، هفته‌لر جه قبلهٔ آمالمزه متوجه طاغلرى، تپه‌لرى درەلرى آشدق، كچديكمز يرلرده، يورو. دىكمز يوللرده توزدن بولوطلر قباريور وكوكاره قاريشيوردى.

الله اوكده ال وبوكسك آتنه بينمش اسكى زمانك اوچ طوغلى علمنه مقابل قرمزى بياض مثلث

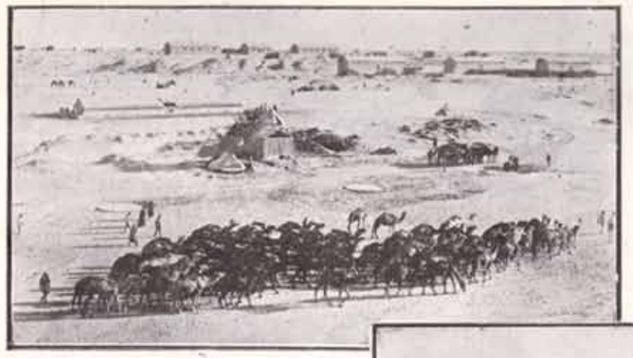

مينا چيه‌سنده حصرا حصيه وهلال احمر مؤسساتى

الشكل فلامه‌سيله ايلرو. لهين بويوك قوماندانك رهكذارينه اى، زرين التماعلرينى سه‌وركن قلبمده عزم وامید، كوزلرمده ماضينك نوشين رؤيالرى جانلاندى، ايچمدن طوغان لاهوتى بر صدا

هجين سوار مفرزه‌لرى كچيوسنده

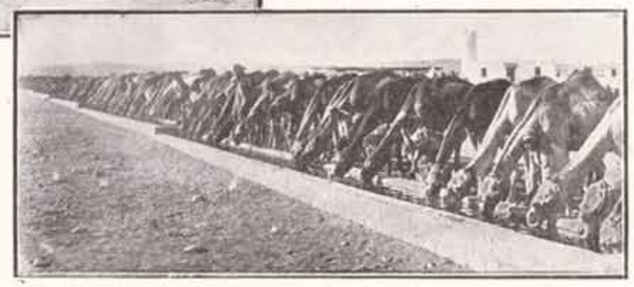

بر هجين سوروسى مرداده اوتلامقده

هالهٔ سرور ايله تزين ايدن قره صاقلى خطاب ايديبوردى:

— بر وقتلر بوتون آسيايى چيكنه‌ين، اوروپانك منتهاى غربنه قدر كيدوب تركك وارلغنى «فرانقلره» بيلديرەن جدم «آتيلا»يه سلام كوتور! بكى توران سرحدلرينى آشان موسقوفلرى آتلرمزك آياقلرى آلتنده چيكنه‌مكه كيديورز.

« مابعدى ٢٨٤ نجى صحيفه‌ده »

قطعاتمز هجينلرينك معتاد انتظامله سولاكسى

MÜBAREK ŞEHİDLERİMİZ

Alay 20 T2 K1 Kumandanı
Yüzbaşı Yusuf Hayati Efendi.
(25 Mart 1331)

Alay 38 T1 K5 Kademli Yüzbaşı
Mehmed Selim Efendi
(27-28 Nisan 331)

Fırka 25 Alay 75 T1 Kumandanı
Binbaşı Halit Şemsi Bey
(9 Eylül 1332)

Alay 67 Kumandanı Binbaşı
Ahmet Tevfik Efendi
Tarih-i şehadeti
(24 Temmuz 1331)

Alay 177 T3 K12 Kumandanı
Yüzbaşı Ali oğlu Sabri Efendi
(25 Mart 1333)

Alay 70 T1 K4 Kumandanı
Yüzbaşı Ahmet Tevfik Efendi
(16 Temmuz 1332)

Fırka 53 Alay 163 T2 K9
Kumandanı Yüzbaşı
Mehmet Hâzım Efendi
(20 Haziran 1331)

Alay 33 T3 K3 Kumandanı
Yüzbaşı İzzet Efendi
(16 Haziran 1331)

Alay 41 Makineli Tüfek Bölüğü
Mülâzım-ı evvel Hasan Efendi
(25 Temmuz 1331)

Alay 44 T3 Yâveri Mülâzım-ı
evvel İsmail Hakkı Efendi
(1 Temmuz 1331)

Alay 2 K2 Kumandanı Mülâzım-ı
evvel Mehmet Hilmi Efendi
(16 Teşrin-i evvel 1332)

Alay 31 T1 K1 Kumandanı
Mülâzım-ı evvel Abdülkadir
Efendi (13 Nisan 1331)

Alay 4 T3 K8 İhtiyat Zabiti
Vekili Muhyiddin Efendi
(29 Haziran 1331)

Alay 5 T3 K3 İhtiyat Mülâzım-ı
sânî Ahmet Talat Efendi
(16 Teşrin-i evvel 1332)

Alay 49 Makineli Tüfek Bölüğü
Mülâzım-ı sânî İhsan Efendi
(26 Kânun-ı evvel 1330)

Alay 60 K3 Kumandanı
Mülâzım-ı evvel Nuri Efendi
(22 Temmuz 1331)

مبارك شهيدلريمز

آلاى ٢٠ ط ٢ ك ١ قوماندانى
يوز باشى يوسف حيالى افندى
(٢٥ مارت ٣٣١)

آلاى ٣٨ ط ١ ك ٣ قدملى
يوز باشى محمد سالم افندى
(٢٧-٢٨نيسان ٣٣١)

فرقه ٢٥ آلاى ٧٥ ط ١ قوماندانى
يكباشى خالد شمسى بك
(٩ ايلول ٣٣٢)

آلاى ٦٧ قوماندانى يكباشى
احمد توفيق افندى
تاريخ شهادتى: (٢٤ تموز ٣٣١)

آلاى ١٧٧ ط ٣ ك ١٢ قوماندانى
يوز باشى على اوغلى صبرى افندى
(٢٥ مارت ٣٣٣)

آلاى ٧٠ ط ١ ك ٤ قوماندانى
يوزباشى احمد توفيق افندى
(١٦ تموز ٣٣٤)

فرقه ٥٣ آلاى ١٦٣ ط ٩ قوماندانى
يوزباشى محمد حازم افندى
(٢٠ حزيران ٣٣١)

آلاى ٣٣ ط ٣ ك ٣ قوماندانى
يوز باشى عزت افندى
(١٦ حزيران ٣٣١)

آلاى ٤٩ ماكنه‌لى تفنك بلوكى
ملازم اول حسن افندى
(٢٥ تموز ٣٣١)

آلاى ٢٤ ط ٣ پلورى
ملازم اول اسماعيل حقى افندى
(١ تموز ٣٣١)

آلاى ٢ ك ٢ قوماندانى
ملازم اول محمد حلمى افندى
(١٦ تشرين اول ٣٣٢)

آلاى ٢١ ط ١ ك ١ قوماندانى
ملازم اول عبدالقادر افندى
(١٣ نيسان ٣٣١)

آلاى ٤ ط ٣ ك ٨ احتياط
ضابطوكيلى محى‌الدين افندى
(٢٩ حزيران ٣٣١)

آلاى ٥ ط ٣ ك ٣٥ احتياط
ملازم ثانى احمد طلعت افندى
(١٦ تشرين اول ٣٣٤)

آلاى ٤٩ ماكنه‌لى تفنك بلوكى
ملازم ثانى احسان افندى
(٢٦ كانون اول ٣٣٠)

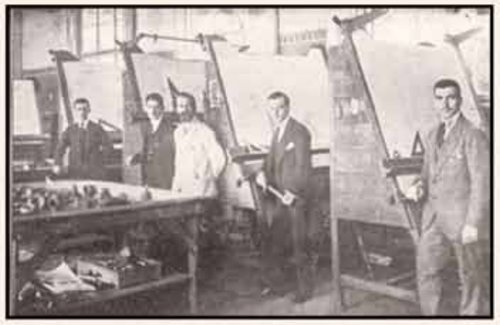
آلاى ٦٠ ك ٣ قوماندانى
ملازم اول نورى‌يز افندى
(٢٤ تموز ٣٣١)

Limburg'da bir şehidimize son ihtiram
Aydınlı Ramazan Mehmed
Fırka 20 Alay 62 T2 K6 Manga 20

Ebrail'de: Harekete hazırlanmış bir kıt'a-i askeriyemiz

Almanya'da Mulhaym şehrinde makine fabrikasında tahsilde gençlerimiz

Spandau'da talebelerimiz: İmalat-ı harbiye tüfenk fabrikası namına tahsilde

"382'nci sahifeden mâba'd"

Huzurunda hürmetle eğildiğin şu önde giden serdarın gözlerine bak!.. Onu tanıyor musun?..

Birer heykel azm ve cesaret şeklinde tozdan kasırgalar, furtunalar kaldırarak yürüyen şu ketibe-i şan ve celadet nasıl bir vakar ve zî-şeref?.. Git ve ruhları muazzeb olan ecdadıma haber ver! Damarlarımızın içinde deveran eden kan hiç

geldiğin zamanki vaz-ı masumunla uzattığın bûy-i şiir ve garâmını duyuyordum. Kalbim çarptı, gözlerim kararı ve uzak sisler içerisinde sana benzeyen bir hayalin Moskof çizmeleri altında perişan inleyerek benden istimdâdını görür gibi oldum.

Asabiyetten titredim. Senin ipek ellerine temas eden senin mevcudiyetinden hâlâ bana bir zerre-i mestî bahşeden küçücük kıymetdar yâdigarını bir daha dudaklarıma götürdüm.

Sağdan ve ileriden mahûf ateş sadaları bize kadar vasıl oluyordu. Azimkâr ve cesur adımlarla yılmaz ve dönmez bir itimatla daima ilerleyip de harbe iştirak ettiğimiz zaman senin kadar sevdiğim tüfeğimin namlusunu düşmana çevirip ateşlerken benden istimdad eder gibi perişan sisler içinde çırpınan gaye-i âmâlimin mücessem hayaline:

- Senin intikamın için! dedim.

21 Teşrin-i sani 33 - Mahmudlu

Ekrem Vecdet

şüphesiz iki bin yıl evvelki "Oğuz'un", "Atilla"nın "Alanguya Hatun'un" kanıdır, emin ve müsterih olsunlar.

Nihayet bir gün billur zemzemelerle, şuh ve cazip inhinalarla uzanıp giden bir suyun kenarından küçükken masallarda dinlediğim "Kafdağı"nın beyaz karlarla örtülü şâhikalarını gördüm. Biliyordum ki düşmanla karşılaşmış ve belki de birkaç saat sonra çarpışmaya başlayacaktık. Bir dakika ruhum ezildi, elem ve hasretle maziyi tahattur ederken anladım ki aramızda uzun mesafeler, yüksek ve baş döndüren cebeller bizi yekdiğerimizden ayırıyordu.

Elimi koynuma uzattım; ağlayarak, inleyerek senden ayrılıp yurdumun, milliyetimin aşkıyla ölmek için er meydanına, harp meydanına koşarken beni teşyi'e

« ٣٨٤ نجى صحيفه‌دن مابعد »

حضورنده حرمتله اكيلديكك شو اوكده كيدن سردارك كوزلرينه باق! . . اونى طانيورميسك ؟..

برر هيكل عزم و جسارت شكلنده‌توزدن قاصيرغه‌لر، قورطلرله قلديره‌رق يوروين شو كتيبهٔ شان و جلادت فصل پروقار و ذى شرف؟ . . كيت وروحلرى معذب اولان اجدادمه خبر ويرا دامارلرمزك ايچنده دوران ايدن قان هيچ

طيرغده برشهيدمزه صوك احترام
آيدينلى رمضان محمد
فرقه ٢٠ آلاى ٦٢ ط ٢ ك ٦ مانغه ٢٠

كلديكك زمانكى وضع معصومكله اوزاتديغك يوى شعر و غرامكى دويبوردم. قلم جارپدى، كوزلرم قراردى و وزاق سيلر ايچرينده سكا بكزمين بر خيالك موسقوف چيزمه‌لرى آلتنده پريشان ايكليه‌رك بندن استمدادينى كورر كبى اولدم.

عصبيتدن تيتره‌دم. سنك ايپك الفريكه تماس ايدن سنك موجوديتكدن حالا بكا بر ذرهٔ مستى بخش ايدن كوچوجك فيمتدار يادكاريكى برداها دوداغلرمه كوتوردم.

صاغدن وايلرودن مخوف آتش صدالرى بزه قدر واصل اولبوردى. عزمكار و جسور آديملرله، بيلماز ودوتمز براعتماد ايله دائما ايلروله‌يوبده حربه اشتراك ايتديكمز زمان سنك قدرسوديكم توفنكمك ناملو سنى دشمنه جوپروب آتشلر كن بندن استمداد ايدر كبى پريشان سيلر ايچنده چيرپينان غايهٔ آمالك مجسم خيالنه :

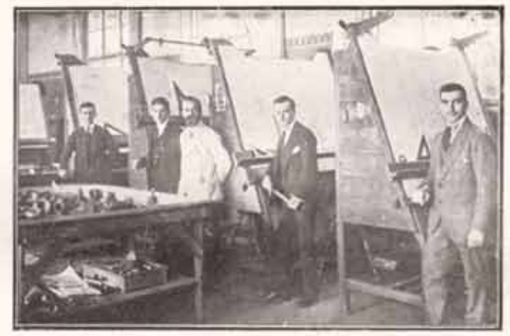
— سنك انتقامك ايچين!.

ديدم.

٢٨ تشرين ثانى ٣٣ — محمودلى

اكرم وجدت

ابرايلده : حركة حاضرلغنى بر قطعهٔ عسكريمز

آلمانيادە موشهايم شهرنده ماكنه فابريقه‌سنده تحصيلده كنجلرمز

شيمانوده طلبه‌لرمز: اعمالات حربيه تفنك فابريقه‌سى ثامنه تحصيلده

İlan derci için idareye müracaat olunmalıdır. Evrak ve tasavir-i varide derc olunsun olunmasın iade olunmaz.

YENİ ŞERAİT-İ İŞTİRAK VE MUAMELE

İdarehane: İstanbul - Cağaloğlu'nda Divan-ı Muhasebat arkasında Kapalıfurun Sokağı numro 6
Telefon: İstanbul - 1854

Posta ücreti dahi dâhil olduğu hâlde iştirak bedeli:	Bir yıllık	Altı aylık
İstanbul ve vilayat için	70 kuruş	40
Memalik-i ecnebiye için	18 kuruş	10

İhtâr: Bir senelik abone 24 ve altı aylık 12 nüsha itibar edilir. Abone bedeli pul olarak gönderilirse ancak posta pulu kabul edilir ve gerek pul ve gerek nakd-i taahhüdlü mektub derununda gönderilmelidir. Aksi takdirde ziya'ından mesuliyet kabul olunmaz. Tarih-i iştirakde münteşir nüshadan bidâ ile âtiyen çıkacak 24 veya 12 nüshaya abone kayd olunur. İlk sayıdan itibaren yalnız şimdiye kadar münteşir geçmiş nüshalara abone kayd olunmaz. Ancak ikinci cildi teşkil edecek olan 25'inci sayıdan dahi nusuh-ı âtiye abonesine birlikde ve bedelat-ı hazıre-i cedide ile iştirak olunduğu takdirde abone kayd ve kabul olunabilir ve bu da elyevm mevcudu kalmamış olan (iki) numrolu nüsha noksan olmak şartıyladır ve zaman geçdikce işbu noksaniyet daha bir iki nüshaya da sirayet etmeye müste'iddir. Fakat abone aded-i nüsha üzerine muteber olmasıyla noksan yerine intişar edecek nusuh-ı atiye adedi aboneye zamm ve temdid olunur.

Yeni abonelerimize: "Teşrin-i sani 1333" tarihli yirmi üçüncü nüshamızda abone şeraitimizi işbu yirmi dördüncü nüshamızın intişarına ta'likan ilga ve mahall-i mahsusuna tahrir ve işaret etdiğimiz hâlde mülgâ şerâit-i sabıkamız dairesinde ve Kanun-ı evvel mâhı içinde birçok zevatın mektubları ve abone bedelleri idaremize geldi. Bu babda şerait-i hazıre-i cedîdemizin icab etdiği muameleyi icradan başka bir şeye imkan yokdur. Balada ber-tafsil zikr edildiği vechile mebaliğ-i mürsele kemiyyetine ve suret-i iş'arlarına göre istihkakları kadar nüsuh-ı atiye adedi şimdilik namlarına kayd ve bu 24'üncü nüshamızdan bidâ' ile irsal ve alacakları hitam bulunca kat' olunur. Meğer ki şerait-i cedidemize tevfikan arzularının icab etdireceği mebaliğ itmamen irsal ve nisabına iblâğ oluna.

Sür'at – İntizam – Ciddiyet

KİTABHANE-İ SÛDÎ

İstanbul – Bab-ı âlî caddesi numro 40

Her nev'i âsâr için yegane mahall-i müracaatdır. [Kitabhane-i Sûdî] her hafta ailelere mahsus yemek kitapları, sıhhî eserler, meraklı romanlarla, küçüklere mahsus edebî, ahlâkî hikayeler vesair mütenevvi' âsâr neşr etmekdedir.

"Kitabhâne-i Sûdî"nin yeni neşriyatından:

TARİH VE MÜVERRİHLER

Subhi Edhem Bey, "Fen Adamları" ve "Ulum-ı Tabi'iyye Lügati" gibi büyük ve muazzam bir eserin telifiyle meşgulken yeni ve mühim diğer bir serinin neşrine başlıyor. Gizo, Mesişele, Sentbov, Renan gibi meşhur müverrihlerle bizde yetişen İbn Haldun, Cevdet Paşa, Naima gibi tarihcilerin hayat ve eserleri hakkında malumatı havi olan bu serinin ilk cildi:

Tarih ve Müverrihler

ismi altında çıkmışdır. Bu cild, "Kadîm Medine" namındaki lâ-yemut eseriyle herkesce tanınan (Fostel dö Kolanj)ın hayat ve asarı hakkında malumatı cami'dir. Bundan başka tarih hakkındaki son nazariyatda muhtasıran tedkik edilmişdir. Gençliği tenvir için Subhi Edhem Bey'in tutduğu bu tarzın pek şayan-ı takdir olduğu şübhesizdir. Naşiri İstanbul'un genç ve müteşebbis kitabcısı Kitabhane-i Sûdî'dir. Fiyatı 15 kuruş-dur.

[Kitabhane-i Sûdî] bütün kar'ilerine meccanen kitab takdim etmek için yeni bir fihrist neşr etmişdir. Taleb ediniz.

ادارەخانه : استانبول — جغال اوغلنده دیوان محاسبات آرقه‌سنده قاپاق فرون صوقاقی نومرو ٦
طبع : استانبول — ١٣٥٤

اعلان درجی ایچون ادارەیه مراجعت اولنمالیدر . اوراق و تصاویر وارده درج اولونسون اولنماسون اعاده اولنماز.

یکی شرائط اشتراك ومعامله

پوسته اجرتی دخی داخل اولدیغی حالده اشتراك بدلی :	بر سنلك	آلتی ایلق
استانبول و ولایات ایچون	٧٠ غروش	٤٠
ممالك اجنبیه «	١٨ فرانق	١٠

اخطار: بر سنه‌لك آبونه ٢٤ و آلتی آیلق ١٢ نسخه اعتبار ایدیلیر . آبونه بدلی پول اولهرق کوندریلرسه انجق پوسته پولی قبول ایدیلیر وکرك پول وکرك نقد تعهدلی مکتوب درونشده کوندرلیلیدر . عکس تقدیرده ضیاعندن مسئولیت قبول اولنماز . تاریخ اشترا کده منتشر نسخه‌دن بدأ ایله آتیاً چیقه‌جق ٢٤ و یا ١٢ نسخه‌یه آبونه قید اولنور. ایلك صایدن اعتباراً بالکز شمدیه قدر منتشر کچمش نسخه‌لره آبونه قید اولنماز. آنجق ایکنجی جلدی تشکیل ایده‌جك اولان ٢٥ نجی صایدن دخی نسخ آتیه آبونه‌سنه برلکده و بدلات حاضرهٔ جدیده ایله اشتراك اولندیغی تقدیرده آبونه قید و قبول اولنه‌بیلیر وبوده الیوم موجودی قلمایش اولان (ایکی) نومرولو نسخه نقصان اولمق شرطیله‌در وزمان کچدکجه اشبو نقصانیت داها بر ایکی نسخه‌یه سرایت ایتمکه مستعددر. فقط آبونه عدد نسخه اوزرینه معتبر اولمسیله نقصان برینه انتشار ایده‌جك نسخ آتیه عددی آبونه‌یه ضم و تمدید اولنور.

یکی آبونه‌لریمزه : « تشرین ثانی ١٣٣٣ » تاریخلی یکرمی اوچنجی نسخه‌مزده آبونه شرائطمزی اشبو یکرمی دردنجی نسخه‌مزك انتشارینه تعلیقاً الغا ومحل مخصوصنه تحریر واشارت ایتدیکمز حالده ملغا شرائط سابقه‌مز دائره‌سنده وکانون اول ماهی ایچنده بر چوق ذوانك مکتوبلری وآبونه بدللری اداره‌مزه کلدی . بوبابده شرائط حاضرهٔ جدیده‌مزك ایجاب ایتدیکی معامله‌یی اجرادن باشقه بر شیئه امکان بوقدر . بالاده بر تفصیل ذکر ایتدیکی وجهله مبالغ مرسله کیفیته وصورت اشعارلرینه کوره استحقاقلری قدر نسخ آتیه عددی شمدیلك ناملرینه قید وبو ٢٤ نجی نسخه‌مزدن بدأ ایله ارسال وآله جقلری ختام بولنجه قطع اولنور.مکرکه شرائط جدیده‌مزه توفیقاً آرزولرینك ایجاب ایتدیره‌جکی مبالغ اتماماً ارسال ونصابنه ابلاغ اولنه.

سرعت — انتظام — جدیت

کتابخانهٔ سودی

استانبول — باب عالی جاده‌سی نومرو ٤٠

هرنوع آثار ایچون یکانه محل مراجعتدر. [کتابخانهٔ سودی] هر هفته عائله‌لره مخصوص یك کتابلری، صبی اترلر، مراقی رومانلرله، کوچکلره مخصوص ادبی، اخلاقی حکایه‌لر و سائر متنوع آثار نشر ایتمکده‌در .
« کتابخانهٔ سودی »نك یکی نشریاتندن :

تاریخ ومورخلر

صبحی ادهم بك ، «فن آدملری» و « علوم طبیعیه لغتی » کبی بیوك و معظم برآثرك تالیفیله مشغولکن یکی و مهم دیکر بر سه‌ری‌نك نشرینه باشلایور. کیزو ، مسیشه‌له ، سنت بوو ، رمضان کبی مشهور مورخلرله بزده یتیشن ابن خلدون ، جودت پاشا، نعیما کبی تاریخجیلرك حیات واثرلری حقنده معلوماتی حاوی اولان بوسه‌ری‌نك ایلك جلدی :

تاریخ ومورخلر

اسمی آلتنده چیقمشدر . بوجلد ، « قدیم مدینه » نامندهکی لایوت اثریله مرکیجه طائینان (فوستل دوقولانژ) نك حیات وآثاری حقنده معلوماتی جامعدر . بوندن باشقه تاریخ حقنده‌کی سوك نظریاته مختصراً تدقیق ایدیلمشدر . کنجلکی تنویر ایچون صبحی ادهم بکك طوتدیغی بو طرزك یك شایان تقدیر اولدیغی شبهه‌سزدر . ناشری استانبولك کنج و متشبث کتابجیسی کتابخانهٔ سودیدر .
فیاتی ١٥ غروشدر .
[کتابخانهٔ سودی] بتون قارئلرینه مجاناً کتاب تقدیم ایتمك ایچون یکی بر فهرست نشر ایتمشدر . طلب ایدیکز .

EŞYA-YI ASKERİYE ANONİM TİCARET ŞİRKETİ

Ordu-Donanma Pazarı

Yeni postahane karşısında Hamidiye türbesi caddesinde numro 24-26

Telgraf adresi
Ordu-Donanma Pazarı

Telefon numrosu
1907

Berrî ve bahrî bi'l-umum zabitana ve mekteblilere mahsus bir müessese olup tuhafiye, saraciye, kavafiye, terzihane dairelerini muhtevîdir.

Tuhafiye: Fanila, çorap, mendil, gömlek, lavanta, kolonya, termos, matara, kalpak, son numune üzre kabalaklar, müstensih kutuları, seyyar karyola manevra, sandukları, çadırlar, çadır mobleleri, battaniye, yasdık, yorgan, cibinlik, portatif filtreler, son numune üzre uzun ve kısa meçler vesaire.

Saraciye: Eğer takımları, araba koşum takımları, manevra kemerleri, son numune üzre meçler için kemer, süngülük askı kayışları, rovelver kılıfları, her boyda harita çantaları, hurç ve telatin sandıkları vesaire.

Kavafiye: Askerî ve sivil potinler, çizmeler, su geçmez nev'den uzun potinler, keterler ve Rus lastikleri mevcud olup arzu edilen formada sipariş üzerine dahi ayakkabları yapılmakdadır.

Terzihane: Askerî ve sivil cümleyi memnun edecek bir hal-i mükemmeliyetde olup her nev'i kumaşlar mevcuddur. Mallar metîn, fiyatlar nisbeten ehvendir.

Sağlam ve zarif her nev'i ayakkabları,
Eşya-yı askeriye, lastik, çay vesaire...

Toptan – Perakende

Telefon: İstanbul 40

BEKİRZADE HACI EMİR HASAN TİCARETHANESİ

İstanbul Bahçekapu - Birinci Vakıf Han

(İhtiyatlar ehven ve maktu'dur)

Şubesi: Yeni postahane
karşısında numro 36

اشیای عسکریه آنونیم تجارت شرکتی

اردو — دونمه بازاری

یکی پوسته‌خانه قارشیسنده حمیدیه تربه‌سی جاده‌سنده نومرو ۲۴–۲۶

تلفون نومروسی
۱۹۰۷

تلغراف آدرسی
اردو — دونمه بازاری

بری و بحری بالعموم ضابطانه ومکتبلیلره مخصوص برمؤسسه اولوب نحافیه، سراجیه، قوافیه، ترزیخانه دائرلرینی محتویدر.

نحافیه: قوطولری، سیار قاریوله ماتوره، صه‌وقلری، چادرلر، چادر موبه‌لری، بطانیه، یاصدیق، یورغان، جنلك، یورتاتیف فیلزلر، صوك نمونه اوزره اوزون وقیصه مچلر وسائره.

سراجیه: اکر طاقمی، آرابه قوشوم طاقمی، ماتوره کمرلری، صوك نمونه اوزره مچلر ایچون کمر، سونکولك آصمق قایشلری، رووولور قیلیفلری، هر بویده خریطه چانطه‌لری، خورج و تلاتین صندقلر و سائره.

قوافیه: عسکری و سیویل پوطلر، چیزمه‌لر، صو کچمز نوعدن اوزون پوطلر، که‌ترلر و روس لاستیکلری موجود اولوب آرزوایدیلن فورماده سپارش اوزرینه دخی آیاق قابلری یاپلقدمدر.

ترزیخانه: عسکری و سیویل جمله‌یی ممنون ایده‌جك بر حال مکمللیده اولوب هر نوع قماشلر موجوددر. ماللر متین، فیاتلر نسبةً اهوندر.

صاغلام و ظریف هر نوع آیاقه قابلری،
اشیای عسکریه، لاستیك، چای وسائره...

طوپلدن ـ پراکنده

تلفون: استانبول ٤٠

برکزاده حاجی ابرهیم تجارتخانه‌سی

استانبول بغچه‌قپو ـ ربخی وقف خان

فابرکا اهون و مقطوعدر.

شعبه‌سی یکی پوسته خانه
قارشوسنده نومرو ۳٦

یل — ۲

حرب مجموعه‌سی

صانی — ۲٤

ربیع الاول ۱۳۳٦

قانون اول ۱۳۳۳

